

MEHRAN

English Reader

TEACHER'S GUIDE

With Sindhi & Urdu Translation

Project Director:

Ghulam Shabbir Attari

Written by:

Nadeem Tasawwur

Edited by:

Asif Ali Lakhvi

Production Manager:

M. Shahid

5

Zam Zam Publications Karachi Pakistan.

mehran_series@yahoo.com

KARACHI - PAKISTAN

Contents

1. God The Creator	4
2. At the Doctor's	9
3. The Stone Cutter	14
4. A Morning Walk	21
5. A Computer	26
6. Holidays Plans	33
7. Sheikh Chilli Tells a Story	37
8. Stranger in the Garden	44
9. Raheela's Home Work	51
10. Hobbies	58
11. Quaid-e-Azam Muhammad Ali Jinnah	62
12. The Little Blue Horse	65
13. Who Will Bell the Cat	72
14. The King Who Talked Too Much..	78
15. Honesty Always Pays	83
16. Minar-e-Pakistan	88
17. The Little Whistler	93
18. Other Children	97
19. Eid-UL-Azha	101
20. A Fox and the Clever Stork	105
21. Rabia and Her Dream	112

Syllabus

Syllabus for first term:

First term consists on seven lessons and the following points:

- Answer of the questions.
- Making sentences.
- Write down similar meaning words.
- Write down opposite meaning words.
- Tick the true and cross the false.
- Rearrange the sentences.
- Matching the columns.
- Choosing correct option.
- Fill in the blanks.
- Making plurals.

Syllabus for second term:

Second term consists on seven lessons and the following points:

- Answer of the questions.
- Making sentences.
- Write down similar meaning words.
- Write down opposite meaning words.
- Tick the true and cross the false.
- Rearrange the sentences.
- Matching the columns.
- Choosing correct option.
- Fill in the blanks.
- Making plurals.

Syllabus for third term:

- Answer of the questions.
- Making sentences.
- Write down similar meaning words.
- Write down opposite meaning words.
- Tick the true and cross the false.
- Rearrange the sentences.
- Matching the columns.
- Choosing correct option.
- Fill in the blanks.
- Making plurals.

اللہ انصاف ڪندڙ آهي:

اللہ اهو آهي جيڪو رحمتون نازل ڪندو آهي، اهو پنهنجي فرشتن جي ذريعي ڪندو آهي ۽ اهو اوندھ مان روشنيءَ ۾ آڻيندو آهي ۽ اهو پنهنجي مڃڻ وارن جي لاءِ هميشه رحم ڪندڙ آهي.

اللہ سڀ ڪجهه ڏسندڙ ۽ ڄاڻيندڙ آهي: يقيناً اهو ڄاڻي ٿو جيڪو توهان سرعام ڳالهايو ٿا ۽ جيڪو توهان لڪايو ٿا.

اللہ هر شيءِ جو مالڪ آهي:

يقيناً جيڪو ڪجهه آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪو ڪجهه زمين ۾ آهي اهو سڀ اللہ جو آهي. يقيناً اللہ جو واعدو سچو آهي، پر اڪثر اهو نه ٿا ڄاڻن. هو زندگي عطا ڪري ٿو ۽ موت ڏئي ٿو، ۽ انهيءَ طرف توهان کي واپس وڃڻو آهي.

اللہ هر هنڌ حاضر آهي:

ڇا توهان نه ڏٺو ته توهان جي اللہ هاڻين وارن سان ڪهڙو سلوڪ ڪيو؟ ڇا هنن انهن کي گمراهه نه ڪيو؟ ۽ انهن جي مقابلي ۾ پڪين کي ٽولن ۾ موڪليائين! انهن کي پٿر اڇلائڻ جو حڪم ڏنائين. هنن انهن کي تنڪن وانگر اڏاري ڇڏيائين.

اللہ انصاف ڪرڻ والا ۽:

اللہ ۽ جو آپ پر رحمتين نازل ڪرتا ۽، اور وه اپنے فرشتوں ڪے ذريعي ڪرتا ۽، اور وه اندھيرے سے روشني کي طرف لاتا ۽۔ اور وه اپنے ماننے والوں ڪے لیے هميشه رحم ڪرڻ والا ۽۔

اللہ سب ڪجهه ڏيکڻ والا اور ڄاڻڻ والا ۽:

یقیناً وہ جانتا ہے جو آپ سرعام بولتے ہو اور جو آپ چھپاتے ہو۔
اللہ ہر چیز کا مالک ہے:

یقیناً جو کچھ آسمانوں میں ہے اور جو کچھ زمین میں ہے وہ سب اللہ کا ہے۔ یقیناً اللہ کا وعدہ سچا ہے، مگر اکثر یہ نہیں جانتے۔ وہ زندگی عطا کرتا ہے اور موت دیتا ہے، اور اسی کی طرف تم لوٹائے جاؤ گے۔

اللہ ہر جگہ حاضر ہے:

کیا تم نے نہیں دیکھا کہ تمہارے اللہ نے ہاتھی والوں سے کیسا سلوک کیا؟ کیا اس نے ان کو گمراہ نہیں کر دیا؟ اور ان کے مقابلے میں پرندوں کو گرو ہوں میں بھیجا! ان کو پتھر پھینکنے کا حکم دے دیا۔ اس نے انہیں تنکوں کی طرح اڑا دیا۔

استادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students about the creations of Allah Almighty by asking some thing from them.

طلباء سے پوچھنے کے ذریعے انہیں اللہ پاک کی تخلیقات کے بارے میں بتائیں۔

شاگردن کان پيڇڻ جي ذريعي کين الله پاک جي تخليقات بابت ٻڌايو.

ENGLISH	URDU	SINDHI
God	اللہ تعالیٰ	الله تعالیٰ
Creator	پیدا کرنے والا	پیدا ڪرڻ وارو
Blessing	رحمت	رحمت
Angels	فرشتے	فرشتا
Bring	لانا	آڻڻ
Darkness	اندھیرا	اونداهو
Light	روشنی	روشنی
Merciful	رحم کرنے والا	رحم ڪرڻ وارو
Believers	یقین رکھنے والا	یقین رکڻ وارو
Surely	یقیناً	پڪ سان

ENGLISH	URDU	SINDHI
Open	سرعام	کلیل
Knowing	جانتا ہے	جاڻي ٿو
Heaven	جنت	جنت
Earth	زمین	زمین
Cause	سبب	سبب
Death	موت	موت
Stone	پتھر	پٿر
Flock	لشکر	ڌڻ
Omnipotent	قادر	قادر

Exercise

A Answer the following questions.

1. Who sends the blessings?

Ans: Allah sends the blessings.

2. Is Allah's promise true?

Ans: Yes, Allah's promise is true.

3. Does Allah know what we hide?

Ans: Yes, Allah knows every thing what we spoken openly and what we hide.

4. Explain in your own words meaning of "God is Omnipotent."

Ans: Allah is Omnipotent, when we call Allah, he listens and help us any time.

5. Who is the owner of what is in the heaven and in the earth?

Ans: Almighty Allah is the owner of what is in the heaven and what is in the earth.

B Fill in the blanks:

1. God is Omnipotent.

2. And He is ever Merciful to the believers.

3. He knows what you hide.
4. Now surely whatever is in the heavens and the earth is Alla's.
5. Have you not seen how your Lord dealt with the possessors of the elephants.
6. So He made them like straw eaten away.

C Make sentences using the following words:

merciful, hide, Allah, life, promise, elephants, birds, straw.

1. Allah is the most merciful.
2. What did you hide?
3. Allah is the master.
4. Life is the gift of Allah.
5. Allah's promise is true.
6. We see the elephants in the forest.
7. Birds are flying in the sky.
8. So made them like straw, eaten away.

D Write down the opposite words.

word	opposite	word	opposite	word	opposite
away	near	darkness	light	earth	sky
open	close	like	dislike	gives	takes

E Rearrange the sentences.

1. omnipotent is God.
2. knows he surely.
3. all knowing all seeing God is.
4. promise true is Allah's.
5. death causes gives and He life.

Answers:

1. God is omnipotent.
2. He surely knows.
3. God is all seeing all knowing.
4. Allah's promise is true.
5. He gives and causes death.

F Write down the plurals of singulars.

singular	plural	singular	plural	singular	plural
angel	angels	believer	believers	cause	causes
promise	promises	heaven	heavens	stone	stones

G Match the columns:

Column A

- God is
- God is
- Allah's promise

Column B

- is true
- omnipotent.
- the master.

Answers:

God is

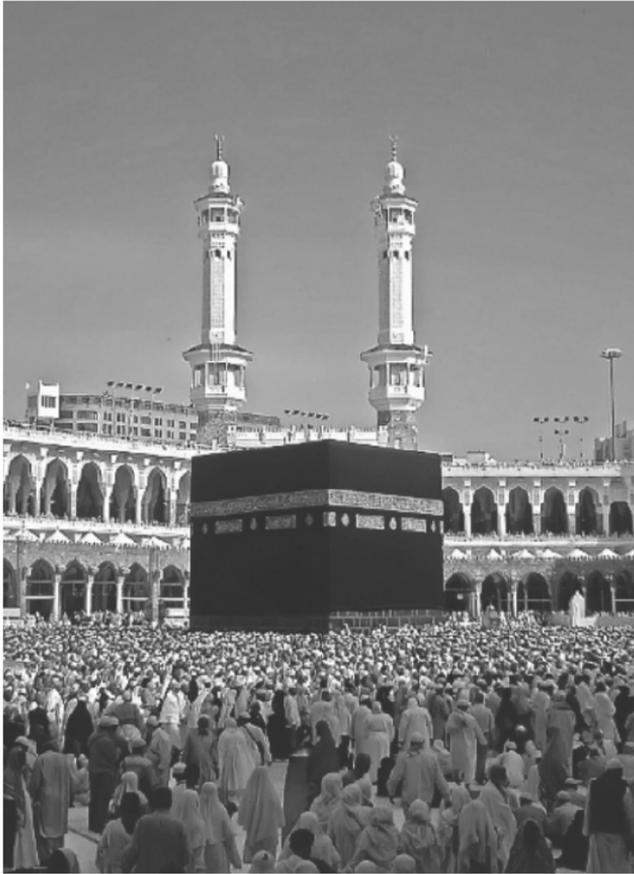
is the master.

God is

omnipotent.

Allah's promise

is true.

Unit 2 *At the Doctor* ڈاڪٽر ڪي پاس

ڪالهه راحيله ڪي نونٽ ۾ ڏڪ لڳو. هوءَ هيٺ ڪري پئي ۽ زخمي ٿي پئي. هوءَ اسڪول نه وئي.
 ڪالهه احمد ڪي زڪام ٿي پيو. هو اسڪول نه ويو. مسز ڪمال، انهن ماءُ ڪين ڊاڪٽر ڏانهن وئي وئي.
 ”چڱو، ڊاڪٽر چيو، ”هنن ٻارن سان ڇا مسئلو آهي؟“
 راحيله ڪري پئي ۽ سندس ٻانهن زخمي ٿي پئي، مسز ڪمال چيو ۽ احمد سني طبيعت محسوس نه ڪري رهيو آهي. هن ڪي زڪام ٿي پيو آهي.

ڊاڪٽر راحيله جي نونٽ ڪي ڏنو.
 ”ها، اهو ٿورو زخم آهي،“ هن چيو، ”پر اهو صاف آهي. انهيءَ ۾ مٽي نه آهي.“ هن راحيله جي نونٽ تي پتي رکي.
 هاڻي احمد جو وارو هو.
 ”احمد توهان ڪهڙو مسئلو آهي؟“ ڊاڪٽر چيو.
 ”مون ڪي زڪام آهي،“ احمد چيو، ”۽ مان صحيح طبيعت محسوس نه ڪري رهيو آهيان.“

”مونڪي افسوس آهي،“ ڊاڪٽر چيو، ”مان ڏسي سگهان ٿي، توڪي تمام خراب زڪام آهي. هي تنهنجي لاءِ ڪجهه دوائون آهن.“ دوا ننڍي بوتل ۾ هئي. هن بوتل مسز ڪمال کي ڏني.

”هيءَ دوا احمد کي ڏينهن ۾ تي دفعا ڏجانءِ“ هن چيو. ”سپاڻي اچي مونڪي ڏيکارجو.“

”ها ڊاڪٽر، مسز ڪمال چيو، “ ۽ توهان جي مهرباني.“

”خدا حافظ ٻارو،“ ڊاڪٽر چيو.

”خدا حافظ ڊاڪٽر،“ ٻارن چيو، ”۽ توهان جي مهرباني.“

ڪل راحيله کي ڪوٺي ۾ چوٽ لڳي۔ وه نيچي گري ۽ اور زخمی هوگي۔ وه اسڪول نهين گئي۔

ڪل احمد کوزڪام هوگيا۔ وه اسڪول نهين گيا۔ مسزڪمال، ان کي ما ان ڪو ڏاڪٽر ڪي پاس

لے گئیں۔

”اچھا“ ڏاڪٽر ڏٺو، ”ان بچو ڪي ساڻه ڪيا مسله هے؟“

راحيله گري ۽ اور اس ڪي بازو ۾ چوٽ لڳي، مسزڪمال ڏٺو ۽ ڪها اور احمد اچھا محسوس نهين ڪر ھا

هے۔ اس کوزڪام هوگيا هے۔

ڏاڪٽر ڏٺو ۽ راحيله کي ڪوٺي ڏيکھي۔

”ھا،“ يه تهو ڏاڪٽر ڏٺو هے ”اس ڏٺو،“ مگر يه صاف هے اس ۾ مٿي نهين هے۔“ اس ڏٺو

راحيله کي ڪوٺي ۾ ٻي رکھي۔

اب احمد کي ٻاري ٿھي۔

”احمد تمھارے ساڻه ڪيا مسله هے؟“ ڏاڪٽر ڏٺو ۽ پوچھا۔

”مجھي زڪام هے،“ احمد ڏٺو ۽ ڪها، ”اور ۾ اچھا محسوس نهين ڪر ھا هوں۔“

”مجھي افسوس هے،“ ڏاڪٽر ڏٺو ۽ ڪها، ”۾ ڏيکھ سگھي هوں، تمھين بهت خراب زڪام هے۔ يه

تمھارے ليے ڪجهه دوائين هين۔“ دوا چھوٽي بوتل ۾ ٿھي، اس ڏٺو ۽ مسزڪمال کي ڏي۔

”يہ دوا احمد کي ڏي ۾ 3 مرتبه ڏي ٿھي،“ اس ڏٺو ۽ ڪها۔ ”ڪل آ ڪر مجھي دکھانا۔“

"ہاں ڈاکٹر،" مسز کمال نے کہا، "اور آپ کا شکریہ۔"
 "خدا حافظ بچو،" ڈاکٹر نے کہا۔

"خدا حافظ ڈاکٹر،" بچوں نے کہا، "اور آپ کا شکریہ۔"

For Teachers: استادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students about the different professions and also tell them the importance of doctor in our society.

طلباء کو مختلف پیشوں کے بارے میں بتائیں اور انہیں ہمارے معاشرے میں ڈاکٹر کی اہمیت کے بارے میں بتائیں۔

شاگردن کي مختلف پيشن بابت ٻڌايو ۽ کين اسان جي معاشري ۾ ڊاڪٽر جي اهميت بابت ٻڌايو.

ENGLISH	URDU	SINDHI
Thank	شکریہ ادا کرنا	شکریو ادا ڪرڻ
Good bye	خدا حافظ کرنا	خدا حافظ چوڻ
Again	دوباراً	ٻيهر
Medicine	دوائی	دوا
Sorry	معافی مانگنا	معافي گهرڻ
Cut	ٽ جانا	ڪٽجي پوڻ
Small	چھوٽا	ننڍڙو
Elbow	کوبھنی	نونٺ
Clean	صاف	صاف
Dirt	مٹی	مٽي
Cold	زکام، ٹھنڈ	زڪار، ٿڌ
Feeling	محسوس کرنا	محسوس ڪرڻ
Well	اچھا	سنو
Matter	مسئلہ	مسئلہ
Hurt	زخمی کرنا	زخمي ڪرڻ
Fell down	گر جانا	ڪري پوڻ
Bad	خراب	خراب

Exercise

A Answer the following questions.

1. How did Raheela hurt herself?

Ans: Raheela fell down and hurt herself.

2. Why Ahmad did not go to school?

Ans: Ahmed did not go to school because he had cold.

3. Why Mrs. Kamal took them to the doctor?

Ans: Mrs. Kamal took them to the doctor because both were injured.

4. What did the doctor say?

Ans: Doctor said, Ahmed has bad cold and Raheela has a small cut.

5. What did doctor do with Raheela's elbow?

Ans: Doctor put a bandage on Raheela's elbow.

6. What did doctor say to Ahmad?

Ans: Doctor said to Ahmed, I can see, you have a bad cold, here is some medicine for you.

7. What were the precautions about the medicine?

Ans: Doctor gave the precaution that, give this medicine three times a day.

8. When did doctor call them again?

Ans: Doctor said, come and see me again tomorrow.

B Make sentences using the following words:

cut, bandage, doctor, medicine, dirt, bottle.

1. This is a small cut.

2. Doctor put a bandage on Raheela's elbow.

3. Doctor is the main person of the society.

4. Give Ahmed three times medicine.

5. Dirt is the dangerous to the health.

6. Doctor gave the bottle to the mother.

C Fill in the blanks:

1. She fell down and cut it.

2. He did not go to school.

3. What is the matter with these children.

-
-
- Ahmad is not feeling well.
 - The doctor looked at Raheela's elbow.
 - There is no dirt in it.
 - I have a cold .
 - Here is some medicine for you.
 - She gave the bottle to Mrs. Kamal.
 - Come and see me again.

D Match the columns:

Column A

Yesterday Raheela
She fell down and
He did not go
Come and see me

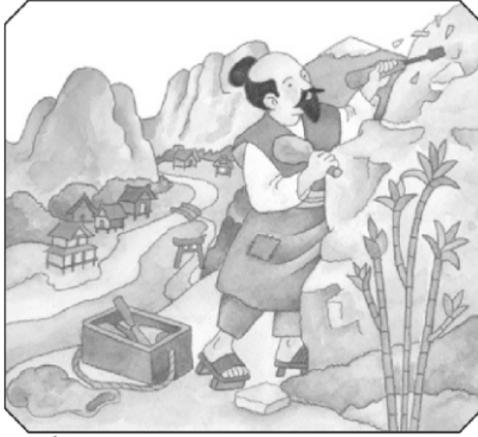
Column B

again tomorrow.
to school.
hurt the elbow.
cut it.

Answers:

Yesterday Raheela
She fell down and
He did not go
Come and see me

hurt the elbow.
cut it.
to school.
again tomorrow.

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته هڪ ڳوٺ ۾ هڪ پٿر ڪٽيندڙ رهندڙ هو. سڄو ڏينهن سخت ڪم ڪندو هو، سخت پٿر ڪٽيندو ۽ شڪليون ٺاهيندو هو، جيڪي کيس گراهڪ چوندا هئا. هن جا هٿ سخت ۽ ڪپڙا ميرا هوندا هئا.

هڪ ڏينهن هو هڪ وڏي پٿر

وٽ ڪم ڪرڻ ويو. انهيءَ ڏينهن ڪم ڪرڻ ڏاڍو ڏکيو هو ۽ سج تمام گرم هو. ڪجهه ڪلاڪ پٿر ڪٽڻ کان پوءِ، هو پاڇي ۾ ويٺو ۽ جلدي کيس گهري نند اچي ويس.

ڪجهه وقت کانپوءِ، هنن ڪنهن ماڻهوءَ جي اچڻ جا آواز ٻڌا. مٿي گهمندي هن ماڻهن جو ميڙ ڏٺو. هتي ڪيترائي سپاهي ۽ خدمتگار هئا ۽ وچ ۾ ڏولي هئي، جيڪا طاقتور ماڻهن کي ڪنيل هئي.

پٿر ڪٽيندڙ سوچيو، اهو ڪيڏو پيارو آهي، اهو ضرور ڪوئي بادشاهه هوندو. مان ڪيڏو خوش ٿيان ها، جيڪڏهن مان پٿر ڪٽيندڙ بدران هڪ بادشاهه هجان ها.

جيئن ئي ان اهي لفظ چيا، هڪ انوکي شيءِ واقع ٿي. پٿر ڪٽيندڙ پنهنجو پاڻ کي ريشمي ڪپڙن ۽ چمڪندڙ زيورن ۾ ڏٺو. هن جا هٿ نرم هئا ۽ هو پُرسڪون ڏوليءَ تي ويٺل هو.

هن پردن مان ڏٺو ۽ سوچيو، بادشاهه ٿيڻ ڪيڏو سولو آهي، هي ماڻهو منهنجي خدمت ڪرڻ جي لاءِ موجود آهن.

جلوس اڳتي وڌيو ۽ سج وڌيڪ گرم ٿيو. پٿر ڪٽيندڙ هاڻي بادشاهه هو، آرام لاءِ چڙچڙو ٿي ويو. هن جلوس کي بيٺل لاءِ چيو ته جيئن ڪجهه وقت آرام ڪجي.

سپاهين جو اعليٰ عملدار بادشاهه اڳيان جهڪيو ۽ چيو توهان جو

شان بلند ٿئي، هن صبح ئي توهان قسم کنيو هو ته جيڪڏهن سج لهڻ کان اڳ محل ۾ نه پهتاسين ته توهان مونکي قاسي ڏيندؤ.

پٿر کٽيندڙ کي انهيءَ تي افسوس ٿيو ۽ جلوس کي وري هلڻ لاءِ حڪم ڏنائين.

جيئن منجهند جو وقت ٿيو، سج اڃان وڌيڪ گرم ٿي ويو، ۽ بادشاهه بيچين ٿي ويو.

مان طاقتور آهيان، اهو سج آهي، پر سج کيڏو وڌيڪ طاقتور آهي، هن سوچيو جيڪڏهن مان بادشاهه جي بدران هڪ سج هجان ها!

يڪدم، هو ڌرتيءَ تي

چمڪندڙ سج بڻجي ويو. هن جي

نئين طاقت ڪنٽرول کان ٻاهر هئي.

هو طاقت سان چمڪي رهيو هو، هو

پنهنجي ڪرڻ سان زمين ڏانهن

وڌيو ۽ آبي بخارن لاءِ سمنڊ ڏانهن

وڌيو ۽ ڪڪر ٺاهيائين جن زمين کي

ڍڪي ڇڏيو.

پر ڪائي ڳالهه ناهي جو هو

وڏو طاقتور هو، هو ڪڪرن مان نه

پئي ڏسي سگهيو. ائين ظاهر پئي ٿيو

ته ڪڪر، سج کان وڌيڪ طاقتور هئا، پوءِ پٿر کٽيندڙ چيو، سج جي بدران

مان جيڪر ڪڪر هجان ها!

اوجتو هن پنهنجو پاڻ کي وڏي گهاتي ڪڪر ۾ ڏٺو. هن پنهنجي

نئين طاقت استعمال ڪرڻ شروع ڪئي. هن هيٺ ٻنين ۾ برسات وسائي ۽

ٻوڏن جو سبب بڻيو. سڄا وڻ ۽ گهر وهي ويا پر هڪ گول پٿر، جنهن کي هو

هڪ دفعي کڻي رهيو هو جڏهن اهو نه چڙيو ۽ تبديل نه ٿيو. هن جيترو پاڻي

پٿر مٿان هاريو پر اهو نه چڙيو.

اهو پٿر مون کان وڌيڪ طاقتور ڇو آهي؟ پٿر کٽيندڙ گول پٿر کي

چيو. صرف پٿر کٽيندڙ ئي پنهنجي مهارت سان پٿر کي تبديل ڪري

سگھی تو۔ منہنجی خواہش آھی، مان پتر کتیندڑ ہجان ہا! جیئن ئی ہن اھی لفظ چیا، ہن پاڻ کي سخت ۽ میرن ہتن سان ہک پتر تی وینل ڈنو۔ ہن خوشی ۽ سان پنہنجا اوزار کنیا ۽ گول پتر تی کم کرڻ لڳی ویو۔ ایک مرتبہ کا ذکر ہے کہ ایک گاؤں میں ایک پتھر توڑنے والا رہتا تھا، سارا دن بہت محنت کرتا تھا، سخت پتھر توڑتا اور شکلیں بناتا تھا، جو اسے گاہک کہتے تھے۔ اس کے ہاتھ سخت اور میلے ہوتے تھے۔

ایک دن وہ ایک بڑے پتھر پر کام کرنے گیا۔ اس دن کام کرنا بہت مشکل تھا اور سورج بہت گرم تھا۔ کچھ گھنٹے پتھر توڑنے کے بعد، وہ سائے میں بیٹھ گیا اور جلدی اسے گہری نیند آ گئی۔ کچھ دیر کے بعد، اس نے کسی شخص کے آنے کی آواز سنی، اوپر گھومتے ہوئے اس نے لوگوں کا ہجوم دیکھا۔ وہاں کئی سپاہی اور خدمتگار تھے اور بیچ میں ڈولی تھی، جو طاقتور لوگوں نے اٹھائی ہوئی تھی۔

پتھر توڑنے والے نے سوچا، یہ کتنا پیارا ہے، یہ ضرور کوئی بادشاہ ہوگا۔ میں کتنا خوش ہوتا، اگر میں پتھر توڑنے کے بجائے ایک بادشاہ ہوتا۔ جیسے ہی اس نے یہ الفاظ کہے، ایک انوکھی چیز واقع ہوئی۔ پتھر توڑنے والے نے خود کو ریشمی کپڑوں اور چمکدار زیورات میں دیکھا۔ اس کے ہاتھ نرم تھے اور آرام دہ ڈولی میں بیٹھا ہوا تھا۔

اس نے پردوں میں سے دیکھا اور سوچا، بادشاہ بننا کتنا آسان ہے، یہ لوگ میری خدمت کرنے کے لیے موجود ہیں۔

جلوس آگے بڑھا اور سورج زیادہ گرم ہو گیا۔ پتھر توڑنے والا اب بادشاہ تھا، سکون کے لیے چڑچڑاپن آ گیا۔ اس نے جلوس کو رکنے کے لیے کہا کہ کچھ دیر آرام کر لیا جائے۔

سپاہیوں کے اعلیٰ عملدار بادشاہ کے آگے بھکے اور کہا آپ کا شان بلند ہو، آج صبح ہی آپ نے قسم کھائی تھی کہ اگر سورج غروب ہونے سے پہلے محل میں نہ پہنچے تو تمہیں پھانسی دے دی جائے گی۔

پتھر توڑنے والا افسردہ ہوا اور جلوس کو پھر سے چلنے کا حکم دیا۔

جیسے دو پہر کا وقت ہوا، سورج زیادہ گرم ہو گیا، اور بادشاہ بے چین ہو گیا۔

میں طاقتور ہوں، یہ سچ ہے، مگر سورج کتنا طاقتور ہے، اس نے سوچا اگر میں بادشاہ کے

بجائے ایک سورج ہوتا!

ایک دم، وہ دھرتی پر چمکتا ہوا سورج بن گیا۔ اس کی نئی طاقت کنٹرول سے باہر تھی۔ وہ

پوری طاقت سے چمک رہا تھا۔ وہ اپنی کرنوں سے زمین کی طرف بڑھا اور آبی بخارات کے لیے

سمندر کی طرف بڑھا اور بادل بنائے جنہوں نے زمین کو ڈھانپ لیا۔

مگر کوئی بات نہیں کہ وہ بڑا طاقتور تھا، وہ بادلوں میں سے نہیں دیکھ سکتا تھا۔ ایسا ظاہر ہوتا

تھا کہ بادل، سورج سے زیادہ طاقتور تھا، پھر پتھر توڑنے والے نے کہا، سورج کے بجائے اگر میں

بادل ہوتا!

اچانک اس نے اپنے آپ کو گہرے بادل میں دیکھا۔ اس نے اپنی نئی طاقت استعمال

کرنا شروع کر دی۔ اس نے نیچے کھیتوں میں بارش برسائی اور سیلابوں کا سبب بنا۔ سبھی درخت اور

گھر بہ گئے مگر گول پتھر، جس کو وہ ایک مرتبہ کاٹ رہا تھا، جب وہ نہیں ہلا اور نا تبدیل ہوا، اس نے

جتنا پانی بہایا اسے کچھ فرق نہیں پڑا۔

یہ پتھر مجھ سے زیادہ طاقتور کیوں ہے؟ پتھر توڑنے والے نے گول پتھر سے کہا۔ صرف

پتھر توڑنے والا ہی اپنی مہارت سے پتھر کو تبدیل کر سکتا ہے۔ میری خواہش ہے، میں پتھر توڑنے والا

ہوتا! جیسے اس نے یہ الفاظ کہے، اس نے خود کو سخت اور میلے ہاتھوں سے پتھر پر بیٹھا ہوا پایا۔ اس نے

خوشی سے اپنے اوزار اٹھائے اور گول پتھر پر کام کرنے لگ گیا۔

For Teachers: اسنادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students every work has its own importance.

طلباء کو سکھائیں کہ ہر کام کی اپنی اہمیت ہوتی ہے۔

شاگردن کی سمجھایو تہ ہر کم جی پنہنجی اہمیت ہوندی آھی۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Once upon	ايڪ دفعه	هڪ دفعي
Stone cutter	پتھر ڪاٽڻ والو	پتھر ڪٽڻ وارو
Small	چھوٽا	ننڍڙو
Village	گاؤں	ڳوٺ
Work hard	مھنت	محنت
Shapes	اشڪال	شڪليون
Customers	گاہڪ	گراھڪ
Dirty	گندا/خراب	گندو، خراب
Sun	سورج	سج
Hot	گرم	گرم
Spending	خرچ ڪرنا	خرچ ڪرڻ
Procession	جلوس	جلوس
Attendants	خدمت گار	خدمت ڪرڻ وارو
Carried	لے ڪرڻ والو	ڪڍي وڃڻ وارو
Strong	مضبوط	مضبوط
Wonderful	شاندار	شاندار
Great	بڑا، عظيم	وڏو، عظيم
Thought	سوچا	سوچيو
Happy	خوش	خوش
Instead	ڪے بدلے	جي بد ران
Poor	غريب	غريب
Clothes	ڪپڙے	ڪپڙا
Jewelers	زيورات	زيور
Soft	نرم	نرم

Comfortable

آرام سے

آرام سان

Curtains

پردے

پرڊا

Easy

آسان

آسان

Serve

خدمت کرنا

خدمت کرڻ

Warm

گرم

گرم

At once

ایک دم

هڪ دم

Exercise

A Make sentences using the following words:

sound, king, rest, true, suddenly, happily.

1. Drum sound is good.
2. The life of king is comfortable.
3. After a long work we should rest sometimes.
4. True friends always help each others.
5. Suddenly, I saw a big snake.
6. She sings happily.

B Answer the following questions.

1. What was the work of stone cutter?

Ans: Stone cutter's work was to cut the stones and to make the shapes for his customers.

2. How was the life of king?

Ans: The life of king was very comfortable.

3. What did the soldier say to king?

Ans: The chief of soldiers bent before him and said your majesty, only this morning you swore to have me hanged to death if we did not reach the palace before the sun set.

4. Why did the stone cutter wish to become a Sun?

Ans: Stone cutter wished to become a sun because he realised that sun is the most powerful.

5. How the stone cutter realised that his job is excellent?

Ans: When he was a cloud, he poured rain down on the fields and caused floods. All trees and houses were swept away but a stone could not move or change, so he realised that only a stone cutter could change the rock by his skills.

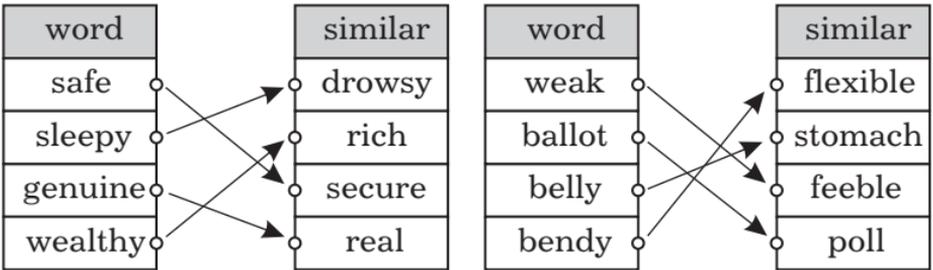
C Write down the plurals of singulars.

singular	plural	singular	plural	singular	plural
stone	stones	village	villages	shape	shapes
soldier	soldiers	thing	things	chief	chiefs

D Fill in the blanks with correct words.

1. His hands were hard and his clothes were dirty.
2. It was very hard to work and the day was very hot.
3. The stone cutter found himself dressed in silk clothes.
4. He thought I would rather be the Sun than a king.
5. He poured rain down on the fields and caused floods.

E Match the similar meaning words.

هائ، مان وسيم آهيان. مونڪي ڪيترائي دوست آهن. اسلم منهنجو بهترين دوست آهي. هو منهنجي گهر جي ڀرسان رهندو آهي. اسان پاڙيسري آهيون. هو صبح جو سوڀر اٿندو آهي. هو غسل ڪندو آهي ۽ صبح جي نماز پڙهندو آهي. هو اڪيلو ٻاهر گهمڻ لاءِ وڃڻ پسند نه ڪندو آهي. هو تنهنڪري، منهنجي گهر ايندو آهي. اسان گڏجي ٻاهر ويندا آهيون. باغ جناح تائين پهچڻ ۾ پندرهن (15) منٽ لڳندا آهن.

هن وقت باغيچو ماڻهن سان ڀريو پيو هوندو آهي. اهي پڻ سير لاءِ ايندا آهن. هوا ٿڌي هوندي آهي. هر پاسي ساوڪ هوندي آهي. اسان تڪڙ ۾ گهمندا آهيون. اسان ڊوڙيندا نه آهيون. اسان صبح جي تازي هوا مان لطف اندوز ٿيندا آهيون. اسان پاڻ کي تازو ۽ چست محسوس ڪندا آهيون.

اتڪل ستين وڳي اسان واپس موٽندا آهيون. هن وقت اسان بڪايل هوندا آهيون. اسان کي گهر ۾ بورچي نه آهي. امان سڄي بورچي خاني جو ڪم ڪندي آهي. هوءَ ناشتو ٺاهي تيار ڪندي آهي. مان انتظار نه ڪندو آهيان. هوءَ مونڪي سيڪيل ڊبل روٽي ۽ مڪڻ ڏيندي آهي. هوءَ مونڪي هڪ آنو ۽ هڪ ڪير جو گلاس پڻ ڏيندي آهي. هوءَ اسان کي چانهه ڏيڻ پسند نه ڪندي آهي. اچر تي، هوءَ اسان مان هر ڪنهن کي پرائو ۽ تريل آنو ڏيڻ پسند ڪندي آهي. هن جي خيال ۾ صحت لاءِ چرٻي خراب هوندي آهي. هوءَ ٻارن

کي کير پيارڻ چاهيندي آهي. هوءَ چوندي آهي ته ٻارن جي واڌ ويجهه لاءِ اهو سنو آهي. ناشتي کانپوءِ، مان پنهنجو ٿيلهو کڻندو آهيان ۽ اسڪول ويندو آهيان. مان بس ذريعي نه ويندو آهيان. مان اٽڪل پندرهن (15) منٽن ۾ اسڪول ۾ پهچندو آهيان.

هائے، میں وسيم ہوں۔ ميرے کئی دوست ہیں۔ اسلم میرا بہترین دوست ہے۔ وہ ميرے گھر کے نزدیک رہتا ہے۔ ہم پڙوسی ہیں۔ وہ صبح سویرے اٿتا ہے۔ وہ غسل کرتا ہے اور فجر کی نماز پڙھتا ہے۔ وہ اکیلا باہر جانا پسند نہیں کرتا ہے۔ وہ اس لیے، ميرے گھر آتا ہے۔ ہم اکٹھے باہر جاتے ہیں۔ باغ جناح تک پہنچنے میں پندرہ (15) منٹ لگتے ہیں۔

اس وقت باغ لوگوں سے بھرا ہوا ہوتا ہے۔ وہ سير کرنے کے لیے آتے ہیں۔ ہوا ٹھنڊی ہوتی ہے۔ ہر طرف ہریالی ہوتی ہے۔ ہم تیزی سے گھومتے ہیں۔ ہم دوڑتے نہیں ہیں۔ ہم صبح کی ٹھنڊی ہوا سے لطف اندوز ہوتے ہیں۔ ہم خود کو تازہ اور چست محسوس کرتے ہیں۔

تقریباً سات بجے ہم واپس لوٹتے ہیں۔ اس وقت ہم بھوکے ہوتے ہیں۔ ہمارے گھر میں باورچی نہیں ہے۔ ماں سارے باورچی خانے کا کام کرتی ہے۔ وہ ناشتہ تیار کرتی ہے۔ میں انتظار نہیں کرتا ہوں۔ وہ مجھے ڈبل روٹی اور مکھن دیتی ہے۔ وہ مجھے ایک انڊہ اور ایک دودھ کا گلاس بھی دیتی ہے۔ وہ ہمیں چائے دینا پسند نہیں کرتی۔ اس کے خیال میں چربی خراب ہوتی ہے۔ وہ بچوں کو دودھ پلانا چاہتی ہے۔ وہ کہتی ہیں کہ بچوں کی نشوونما کے لیے بہتر ہے۔ ناشتہ کے بعد میں اپنا اسڪول بیگ اٿھاتا ہوں اور اسڪول جاتا ہوں۔ میں بس کے ذریعے نہیں جاتا ہوں۔ میں تقریباً پندرہ (15) منٹوں میں اسڪول پہنچ جاتا ہوں۔

For Teachers: استادن لاءِ: برائے اساتذہ

Tell the students benefits of a morning walk, and also emphasize them to do it for the better health.

طلباء کو صبح کی سير کے فوائد بتائیں اور تاکید کریں کہ بہتر صحت کے لیے کیا کریں۔

شاگردن کی صبح جي سير جا فائدا ٻڌايو ۽ تاکيد ڪريو ته سني صحت جي لاءِ سير ڪندا ڪريو.

ENGLISH	URDU	SINDHI
Friend	دوست	دوست
Live	رہنا	رہڻ
House	گھر	گھر
Neighbour	پڑوسی	پاڙيسري
Get up	اٹھنا	اٿڻ
Bath	نہانا	تڙ ڪرڻ
Offer	ادا کرنا	ادا ڪرڻ
Prayers	نمازیں / دعائیں	نماز
Alone	آکیلا	اکیلو
Together	ساتھ	گڏ
Garden	باغ	باغ
Greenery	ہریالی	ساوک
Around	چاروں طرف	چؤڌاري
Briskly	تیزی سے	تیز گھمڻ
Hungry	بھوکا	بکایل
Kitchen	باورچی خانہ	بورچی خانو
Fat	موٹا / چربی	ٿلھو، چرپی
Health	صحت	صحت
Break fast	ناشتہ	ناشتو
Fresh	تازہ	تازو

Exercise

A Answer the following questions.

1. Who is Aslam?

Ans: Aslam is Waseem's friend.

2. Where does he lives?

Ans: He lives near Waseem's house.

3. When does he get up?

Ans: He gets up early in the morning.

4. How much time does it takes to reach Bagh-e-Jinnah?

Ans: It takes fifteen minutes to reach Bagh-e-Jinnah.

5. Why do people go to Bagh-e-Jinnah?

Ans: People go to the Bagh-e-Jinnah for morning walk.

6. Who prepares the breakfast?

Ans: Mother prepares the breakfast.

7. What does the mother give for breakfast?

Ans: Mother gives an egg and a glass of milk for the breakfast.

B Make sentences using the following words:

friend, house, garden, together, hungry, reach.

1. Irfan Ali is my best friend.
2. Our house is near my school.
3. We should go to the garden.
4. They play together in the playground.
5. She is hungry.
6. We reach school within 15 minutes.

C Fill in the blanks:

1. Aslam is my friend also.
2. He does not like to go out for a walk alone.
3. We go out together.
4. We enjoy the fresh morning air.
5. Mother does all the kitchen work.
6. She does not like us to take tea.
7. She thinks that fat is bad for health.
8. She wants the children to drink milk.
9. She says it is good for growing children.
10. I do not go by bus.

D Write down the opposite words.

word	opposite	word	opposite	word	opposite
friend	enemy	go	come	cool	hot
morning	evening	alone	together	active	deactive

E Rearrange the sentences.

1. friends many have I.
2. next to mine house he in the lives.
3. gets up he early morning in the.
4. together out go we.
5. cool is air the.

Answers:

1. I have many friends.
2. He lives in the house next to mine.
3. He gets up early in the morning.
4. We go out together.
5. The air is cool.

Unit 5 | A Computer ایک کمپیوٹر ھڪ ڪمپيوٽر

ٽيچر: ٻارو! اڄ مان توهان کي تمام فائديمند مشين جي باري ۾ ٻڌائي رهي آهيان. هيءَ مشين اسان جي سيڪنڊن ۾ شين ۽ وڏي رقم جي ڳڻپ ۾ مدد ڪندي آهي.

راحيل: مس! ڇا اها هڪ جوڙ ڪرڻ واري مشين آهي يا هڪ کيسي وارو ڪيلڪيوليٽر آهي؟

ٽيچر: ڇڳو! هڪڙي طرح ها، ۽ هڪڙي طرح، انگ پر تمام مختلف ۽ وڏا. انهيءَ کي ڪمپيوٽر چئبو آهي. اهو اسان جي ڪيترن قسمن جي مسئلن ۾ مدد ڪندو آهي. اهو اسان سان ڳالهائي به سگهي ٿو.

راحيل: اڙي! اهو واقعي ئي انوکو هوندو، پر اسان ان سان ڪيئن ڳالهائي ٿا سگهون؟

ٽيچر: جڏهن توهان ڪنهن سان ڳالهائيندا آهيو، توهان ٻولي استعمال ڪندا آهيو. ساڳيءَ طرح، جيڪڏهن توهان ڪمپيوٽر سان ڳالهائڻ چاهيو ٿا ته توهان کي لازمي انهيءَ جي ٻولي ڄاڻڻي پوندي.

راحيل: مس، اهو ڏاڍو دلچسپ آهي. ڪمپيوٽر ۾ ڪهڙي قسم جي ٻولي استعمال ٿيندي آهي.

ٽيچر: پهريائين مونکي ڪمپيوٽر بابت ٿورو ٻڌائڻ ڏيو. پوءِ مان انهيءَ جي ٻولين بابت ٻڌائيندس. پراڻي زماني ۾ چائين وارا ماڻهو ڳڻپ لاءِ اباڪس استعمال ڪندا هئا. پهريون ڪمپيوٽر 1642ع ۾ فرانس جي

هڪ فلاسافر ۽ سائنسدان پاسڪل ٺاهيو هو. اهو صرف جوڙ ڪرڻ واري مشين هو. پر تنهن کانپوءِ، ٽي سؤ سالن عرصي دوران تمام گهڻيون تبديليون آيون. موجوده ڪمپيوٽر پراڻن ڪمپيوٽرن کان تمام ننڍا ۽ تمام تيز آهن. هي ڪمپيوٽر جوڙ، ڪٽ، ضرب ۽ ونڊ ڪري سگهن ٿا. اهي پڻ

بيون به ڪيتريون ئي شيون ڪري سگهن ٿا.

راحيه: مس! مهرباني ڪري هاڻي

اسان کي ڪمپيوٽرن جي ٻولين جي باري ۾ ٻڌايو.

ٽيچر: ڪمپيوٽر جا خاص چار

ٻوليون آهن، جيڪي بيسڪ، ڪوبول، فورٽران ۽ پاسڪل جي نالن سان ڄاتيون وڃن ٿيون. هر ٻوليءَ ۾ هدايتن جو هڪ سيٽ هوندو آهي، جيڪو اسان پنهنجي مسئلن جي جواب لاءِ استعمال ڪريون ٿا.

راحيه: مهرباني ڪري اسان کي ٻڌايو ته ڪمپيوٽر کي اسان اهي هدايتون ڪيئن ڏئي ٿا سگهون؟

ٽيچر: ڪمپيوٽر جون ٽي حصا ٿين ٿا. انهن مان هڪ کي بورڊ آهي جيڪو ٽائپ رائٽر وانگر هوندو آهي. اسان انهيءَ تي پنهنجون هدايتون ٽائپ ڪري سگهون ٿا. ٻيون حصو ڪمپيوٽر جي باڊي آهي. اها ڪمپيوٽر جي دماغ وانگر ڪم ڪري ٿي. ٽيون حصو ٽيليويزن آهي، جيڪا توهان جي مسئلن جي نتيجن جا جواب ڏيکاري ٿي.

راحيه: ڪي بورڊ استعمال ڪندي ڇا اسان ڪاڻي شيءِ جيڪا ڄاڻڻ چاهيون، اها پڇي سگهون ٿا؟

ٽيچر: ها، پر توهان کي هر هڪ عنوان جي لاءِ مخصوص رڪارڊ ٿيل پروگرام استعمال ڪرڻو پوندو. هي پروگرام ڊسڪيٽ تي موجود هوندو آهي. ڊسڪيٽ هڪ ننڍي پلاسٽڪ رڪارڊ آهي. هنن

بسکیتن جي ذریعے توہان رانديون کيڏي سگهو ٿا ۽ رياضي، سائنس ۽ انگريزي سکي سگهو ٿا.

راحيلہ: توہان جي وڏي مہرباني مس، انهيءَ کان اڳ ۾ مونکي ڪمپيوٽر جي اهڙن ڪمن بابت ڪو خيال نه هو.

ٽيچر: بچو! آڄ ميں آپ کو بہت فائدہ مند مشين کے بارے ميں بتا رہي ہوں۔ يہ مشين ہماري سيڪنڊون ميں چيزين اور بڑي رقم گننے ميں مدد ڪرتي ہے۔

راحيلہ: مس! ڪيائيه ايڪ جمع ڪرڻه والي مشين هه يا ايڪ جيب والا ڪيلڪيوليٽر هه؟

ٽيچر: اچھا! ايڪ طرح هاں اور ايڪ طرح اعداد مگر مختلف اور بڑے، اسي ڪو ڪمپيوٽر ڪهتے هيں۔ يہ ہمارے کئي اقسام کے مسائل ميں مدد ڪرتا هه۔ يہ ہمارے ساٿھ بات بهي ڪر سگھتا هه۔

راحيلہ: ارے! يہ تو واقعي انوکھا هوگا، مگر هم اس سے بات ڪيسے ڪر سگھتے هيں؟

ٽيچر: جب آپ کسی سے بات ڪرتے هيں تو آپ زبان استعمال ڪرتے هيں۔ اسي طرح اگر آپ ڪمپيوٽر سے بات ڪرنا چاهتے هيں تو آپ ڪو لازمي اس ڪي زبان جاني پڙے گی۔

راحيلہ: مس، يہ بہت دلچسپ هه۔ ڪمپيوٽر ميں ڪس قسم ڪي زبان استعمال هوتي هه؟

ٽيچر: پهله مجھے ڪمپيوٽر کے بارے ميں تھوڙا بتانے ديں۔ پھر ميں اس ڪي زبانوں کے بارے ميں بتاؤں گی۔ قديم زمانے ميں چائنه کے لوگ حساب ڪرڻه کے ليے اباڪس استعمال ڪرتے

تھے۔ پهلا ڪمپيوٽر 1642ء ميں فرانس کے ايڪ فلاسافر اور سائنسدان پاسڪل نے بنايا تھا۔

وه صرف جمع ڪرڻه ڪي مشين تھا۔ مگر اس کے بعد، تين سوسال کے عرصے کے دوران بہت سي تبديلياں آئیں۔ موجوده ڪمپيوٽر، قديم ڪمپيوٽروں سے بہت چھوٽے اور بہت تيز هيں۔

يہ ڪمپيوٽر جمع، تفريق، ضرب اور تقسيم ڪر سگھتے هيں۔ وه دوسري چيزين بهي ڪر سگھتے هيں۔

راحيلہ: مس! برائے مہرباني اب ہمیں ڪمپيوٽر ڪي زبانوں کے بارے ميں بتائیں۔

ٽيچر: ڪمپيوٽر ڪي چار خاص زبانين هيں، جو بيسڪ، ڪوبول، فورٽران اور پاسڪل کے ناموں سے مشهور هيں۔ هر زبان ميں هدايت ڪا ايڪ سيٽ هوتا هه، جو هم اپنے مسائل کے جوابات کے ليے استعمال ڪرتے هيں۔

راحیلہ: برائے مہربانی ہمیں بتائیں کہ کمپیوٹر کو ہم یہ ہدایات کیسے دے سکتے ہیں؟

ٹیچر: کمپیوٹر کے تین حصے ہوتے ہیں۔ ان میں سے ایک کی بورڈ ہے جو ٹائپ رائیٹر جیسا ہوتا ہے۔ ہم اس پر اپنی ہدایات ٹائپ کر سکتے ہیں۔ دوسرا حصہ کمپیوٹر کی باڈی ہے۔ وہ کمپیوٹر کے دماغ کی طرح کام کرتی ہے۔ تیسرا حصہ ٹیلی ویژن کا ہے۔ جو آپ کے مسائل کے نتائج کا جواب دکھاتا ہے۔

راحیلہ: کی بورڈ استعمال کر کے کیا ہم کوئی چیز جو جاننا چاہتے ہیں، وہ پوچھ سکتے ہیں؟

ٹیچر: ہاں، آپ کو ہر ایک مضمون کے لیے مخصوص رکارڈ ہوا پروگرام استعمال کرنا پڑے گا۔ یہ پروگرام ڈسکیٹ پر موجود ہوتا ہے۔ ڈسکیٹ ایک چھوٹی پلاسٹک رکارڈ ہے۔ ان ڈسکیٹوں کے ذریعے آپ کھیل کھیل سکتے ہیں اور ریاضی، سائنس اور انگریزی سیکھ سکتے ہیں۔

راحیلہ: میں آپ کا شکریہ، اس سے پہلے مجھے کمپیوٹر کے ایسے کاموں کے بارے میں کچھ خیال نہیں تھا۔

استادن لاء: برائے اساتذہ For Teachers:

Teach the students about different uses of computer and also tell them about different types of computers.

طلباء کو کمپیوٹر کے مختلف استعمالات کے بارے میں بتائیں اور انہیں کمپیوٹر کے مختلف اقسام بھی بتائیں۔

شاگردن کی کمپیوٹر جا مختلف استعمال ہڈایو ۽ کین کمپیوٹر جا مختلف قسم بہ ہڈایو۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Tell	بتانا	ٻڌائڻ
Useful	مفید	فائديمند
Machine	مشین	مشين
Help	مدد کرنا	مدد
Counting	گننا	ڳڻڻ
Calculation	حساب کرنا	حساب
Amount	مقدار	پئسہ
Matter	مسئلہ	مسئلو

ENGLISH	URDU	SINDHI
Different	مختلف	مختلف
Bigger	بڑا	وڏا
Solving	حل کرنا	حل
Problem	مسئلہ	مسئلو
Types	اقسام	قسم
Wonderful	شاندار	شاندار
Language	زبان / بولي	بولي
Similarly	ایک جیسا	هڪ جهڙو
Interesting	دلچسپ	دلچسپ
Little	چھوٽا	ننڍڙو
Ancient	پراڻا / قدیمی	پراڻو
Invented	ایجاد کیا	ایجاد کیو
Scientist	سائنسدان	سائنسدان
Adding	جمع کرنا	جوڙ کرڻ
Period	وقفہ	وقفو
Change	تبدیل	بدلائڻ
Smaller	چھوٽا	ننڍڙو
Faster	تیز	تیز
Instrution	ہدایت	ہدایت
Follow	پیروی کرنا	پیروی کرڻ
Answer	جواب دینا	جواب ڏیڻ
Type	لکھنا / ٹائپ کرنا	لکڻ / ٽائپ کرڻ
Part	حصہ	حصو
Result	نتیجہ	نتیجو

ENGLISH	URDU	SINDHI
Particular	خاص	خاص
Available	موجود	موجود
Through	کے ذریعے / آر پار	جي ذريعي
Diskettes	ڈسک	ڊسڪ
Really	حقیقت	حقيقت
Idea	اندازا	اندازو
Learn	سیکھنا	سکھڻ

Exercise

A Make sentences using the following words:

large, computer, interesting, language, instructions,
parts, scientist, fast.

1. I want a large packet of biscuit.
2. Computer is an electronic machine.
3. We can play interesting games on computer.
4. My mother tongue is Sindhi language.
5. Please, act according to given instructions.
6. There are three main parts of a computer.
7. Dr. Abdul Qadeer is our scientist.
8. Let us run fast.

B Answer the following questions.

1. Is the computer an adding machine?
Ans: Yes, computer is also an adding machine.
2. How can we talk to computer?
Ans: We can talk to computer by using computer language.
3. Who invented the first computer?
Ans: The first computer was invented by Pascal in 1642.
4. What can do the latest computer?

Ans: The latest computers are much smaller and faster than the old ones.

5. How many languages are used in computer?

Ans: Four basic languages are used in computer.

6. Write the name of main languages of computers?

Ans: Basic, Cobol, Fortran and Pascal are four main languages of computer.

7. How many parts does a computer have?

Ans: There are three main parts of a computer.

8. What is the structure of diskette?

Ans: A diskette is a tiny plastic record.

C Fill in the blanks:

1. This machine helps us in counting things.
2. It helps us in solving many types of problems.
3. It can even talk to us.
4. First computer was invented by a French philosopher, named Pascal.
5. First of all let me tell you a little more about a computer.
6. There are three parts of a computer.
7. There are three main languages.
8. We can four our instructions on it.
9. This programme is available on a diskette.

D Write down the plurals of singulars.

singular	plural	singular	plural	singular	plural
part	parts	thing	things	function	functions
result	results	record	records	idea	ideas

لگا۔ ان کو اس سال کہاں جانا چاہیے؟ یہی سوال تھا، جس کا جواب دینا تھا۔ کیا ان کو سمندر کی طرف جانا چاہیے یا گاؤں جانا چاہیے؟ کیا وہ کھیت میں تفریح کرنا پسند کرتے ہیں یا ساحلی کنارے پر دھوپ کھانا پسند کرتے ہیں؟ بچوں نے جلدی اس کا حل نکالا۔ ایک آواز میں انہوں نے چلا کر کہا، "برائے مہربانی ساحل پر۔"

"آئیے تو کسی دوسری جانب چلتے ہیں، جہاں تیرنے کا اچھا موقع ملے،" ساجد نے کہا، جس نے تازہ ہی زندگی بچانے کا سرٹیفکیٹ جیتا تھا۔ "اور مچھلی پکڑنے کا اچھا موقع ملے،" سنی نے کہا، جسے سالگرہ کے دن پر خوبصورت چھڑی ملی تھی۔

"پہاڑوں پر چڑھنے کے بارے میں کیا خیال ہے؟" جنید نے پوچھا۔ وہ پچھلے سال اسکاؤٹ کے ایک گروہ کے ساتھ مری گیا تھا۔

"آپ کی ماں اور میں صرف ساحل پر بیٹھنا چاہتے ہیں،" بابا نے کہا، بیشک، اگر آپ دل پر نہ لیں تو چلیں۔"

"دوسرے ہفتے ماں اور بابا کے لیے ہم سہارے والی کرسیاں خریدیں گے، پھر ہر ایک خوش ہو گیا،" بچوں نے خوشی سے چلایا۔

For Teachers: اسنادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students to spend the time of holidays in a useful way.

طلباء کو چھٹیوں کے دن مفید طریقے سے گزارنا سکھائیں۔

شاگردن کی موکلن وارا ڈینھن فائدمند طریقہ سان گذارٹ سیکاریو۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Holidays	چھٹیاں	موکلون
Plan	منصوبہ	منصوبو
Sat down	بیٹھنا	ويھڻ
Question	سوال	سوال
Answer	جواب	جواب

ENGLISH	URDU	SINDHI
Sea side	سمندر کا کنارہ	سمند جو کنارو
Fun	مزا	مزو
Beach	کنارہ	کنارو
Voice	آواز	آواز
Cried	چلایا	رڙيون ڪرڻ
Fishing	مچھلی مارنا	مچھي مارڻ
Climbing	چڙھڻا	چڙھڻ
Fort night	چوڏھواں دن	چوڏھون ڏينھن

Exercise

A Answer the following questions.

1. Why was the family holding the meeting?
 Ans: The family was holding a meeting because they had to decide for a picnic.
2. What two kinds of places did they first think about?
 Ans: They first thought about fun of farm and beach.
3. Which did they decide upon?
 Ans: They decided to go to the seaside.
4. Why was Sajid keen on Swimming?
 Ans: Sajid was keen of swimming because he was fond of swimming and he had just won life saving certificate.
5. Why was Sunny keen to fish?
 Ans: Sunny was keen to fish because he had gotten
6. Why did Junaid want to go mountain climbing?
 Ans: Junaid wanted to go climbing and he had gone to Murree with scout troop.

B Tick (✓) the true and cross (✗) the false statements.

1. The children soon settled that with one voice they cried park please. ✗

2. Let's go some where there's good walking, said Sajid. ✘
3. What about mountain climbing? Junaid asked. ✓
4. Mother and I just want to sit on a beach, said father. ✓

C Make sentences using the following words:

family, talk, soon, good, mountain, fun.

1. This is our family picture.
2. Please, talk to me on phone.
3. My cousins are coming soon from Dubai.
4. You are my good friend.
5. He likes to climb on mountain.
6. Let us have a fun in the garden.

D Fill in the blanks:

1. Where should they go this year?
2. That was the question which had to be answered.
3. The children soon settled that.
4. Who had just won his life saving certificates?
5. Who had been given a smart rod for this birthday?
6. What about mountain climbing?
7. He had been to Murree the year before.
8. Mother and I just want to sit on a beach.
9. Two deck-chairs for a fortnight for mother and Father.
10. Then everyone will be happy.

E Write down the opposite words.

word	opposite	word	opposite	word	opposite
down	up	soon	later	before	after
go	come	good	bad	sit	stand

Unit 7

Sheikh Chilli Tells a Story

شيخ چلي ايڪ ڪهاڻي سناتا ۽ شيخ چلي هڪ ڪهاڻي ٻڌائي ٿو

شيخ چلي سڀني ٻارن کي سڏ ڪري ڪڏ ڪري ٿو ۽ پاڻ سان گڏ ٻٻر جي وڻ جي چانو هيٺان ويهڻ جي لاءِ چوي ٿو. چنچر تي هو هميشه انهن کي شام جو پوئين ڇهين وڳي ڪهاڻي ٻڌائيندو آهي. اڄ رات ڪو اعتراض نه هو. شيخ چليءَ ويهڻ جي لاءِ گاهه جو نرم حصو چونڊيو ۽ ٻار سندس چوڌاري ويٺا.

”توهان سڀئي چپ ڪريو ۽ سڌا ٿي ويهيو،“ شيخ چليءَ چيو. ”اڄ مان توهان کي هڪ سچي ڪهاڻي ٻڌائيندس. اها ٻن ڳوٺاڻين عورتن جي باري ۾ آهي ۽ انهن جي پرسين سان ڇا واقعو پيش آيو.“

هڪ ڏينهن، عابده، ڪوئيٽا جي هڪ غريب هاريءَ جي گهرواري، درياءَ جي مٿان پل پار ڪري رهي هئي. هن پنهنجي خريداري ختم ڪئي هئي ۽ ڳري ٽوڪري گهر کڻي پئي ويئي. سندس هڪ هٿ ۾ ڳري ٽوڪري هئي ۽

ٻئي هٿ ۾ پرس هئس. قدرتي، جيئن هو پل پار ڪري رهي هئي، هو ڪري پئي. هن جي هٿ مان پرس درياءَ ۾ ڪري پئي.

عابده ڏاڍي پريشان ٿي. هو پل تي ويٺي ۽ رڙيون ڪيائين. هن کي ڏاڍو ڏک ٿيو. اوچتو درياءَ وارو جن ظاهر ٿيو. هن عابده کان پڇو ته هو ڇو روئي آهي؟ عابده کيس ٻڌايو ته سندس پرس سان ڇا ٿيو آهي. جن چيو، ”روئڻ بند ڪر، مان تنهنجي لاءِ تنهنجي پرس ڳولهيندس.“ پوءِ هن درياءَ جي تري ۾ ٽٻي هنئي ۽ ڪجهه سيڪنڊن کانپوءِ سون جي پرس کڻي ظاهر ٿيو. هن عابده کان پڇو ته هيءُ پرس سندس جي آهي. هن جواب ڏنس ته اها نه هئي.

جن وري ٻيون دفعو ٽٻي هنئي. هو ڪجهه سيڪنڊن کانپوءِ چانديءَ جي پرس پنهنجي هٿ ۾ کڻي ٻيهر ظاهر ٿيو. ٻيهر هن عابده کان پڇو ته

نہیں تھا۔ شیخ چلی نے بیٹھنے کے لیے گھاس کا نرم حصہ منتخب کیا۔ بچے چاروں طرف بیٹھ گئے۔

"آپ سب چپ کر کے سیدھا بیٹھ جائیں،" شیخ چلی نے کہا۔ "آج میں آپ کو ایک سچی کہانی سناتا ہوں۔ یہ دود بیہاتی عورتوں کے بارے میں ہے اور ان کی پرسوں کے ساتھ کیا واقعہ پیش آیا۔"

ایک دن عابدہ، کوئٹہ کے ایک غریب کسان کی بیوی، دریا کے اوپر سے پل پار کر رہی تھی۔ اس نے اپنی خریداری کی تھی اور وزنی ٹوکری گھر لے کر جا رہی تھی۔ اس کے ایک ہاتھ میں بھاری ٹوکری تھی اور دوسرے ہاتھ میں پرس تھا۔ قدرتی، جیسے ہی وہ پل پار کر رہی تھی، وہ گر گئی۔ اس کے ہاتھ سے پرس دریا میں گر گیا۔

عابدہ بہت پریشان ہوئی۔ وہ پل پر بیٹھی اور چلانے لگی۔ اسے بہت دکھ ہوا، اچانک دریا کا بھوت نمودار ہوا۔ اس نے عابدہ سے پوچھا کہ وہ کیوں رو رہی ہے؟ عابدہ نے اسے بتایا کہ اس کے پرس کے ساتھ کیا ہوا ہے۔ بھوت نے کہا، "رونا بند کرو، میں تمہارے لیے تمہاری پرس ڈھونڈ لوں گا۔" پھر اس نے دریا میں ڈبکی لگائی اور کچھ سیکنڈوں کے بعد سونے کا پرس لے کر ظاہر ہوا۔ اس نے عابدہ سے پوچھا کہ کیا یہ اس کا پرس ہے؟ اس نے جواب دیا کہ یہ نہیں تھا۔

بھوت نے دوسری مرتبہ ڈبکی لگائی، وہ کچھ سیکنڈوں کے بعد چاندی کا پرس ہاتھ میں لیے دوبارہ ظاہر ہوا۔ دوبارہ عابدہ سے اس نے پوچھا کہ یہ اس کا پرس تھا۔

عابدہ نے دوبارہ جواب دیا کہ یہ نہیں تھا۔ اس لیے بھوت نے تیسری بار ڈبکی لگائی، اپنے ہاتھ میں وہ پرس لے کر ظاہر ہوا جو عابدہ کا گم ہو گیا تھا۔ اس نے، عابدہ سے پوچھا کہ کیا یہ اس کا پرس تھا۔ عابدہ نے خوشی سے مسکرایا اور کہا، "ہاں" وہ عابدہ کی ایمانداری دیکھ کر بہت خوش ہوا، اور اسے تحفے کے طور پر سونے اور چاندی کے پرس بھی دیدیے۔

جب عابدہ گھر پہنچیں، اس نے اپنی سہیلیوں کو بتایا کہ کیا واقعہ پیش آیا۔ اس نے ان کو وہ پرس دکھایا جو دریا میں گر گیا تھا۔ اس نے ان کو سونے اور چاندی کے پرس بھی دکھائے جو بھوت نے اسے دیے تھے۔

اس کی پڑوسن سمیرا جو کہ بڑی لالچی عورت تھی، سوچا کہ وہ بھی سونے اور چاندی کے پرس حاصل کرے گی۔ وہ جلدی جلدی پل پر گئی اور جان بوجھ کر اپنا پرس دریا میں پھینک دیا، پھر وہ پل پر بیٹھ کر رونے کا بہانہ کرنے لگیں۔ کچھ منٹ کے بعد بھوت ظاہر ہوا اور اس سے پوچھا کہ وہ کیوں رورہی ہے۔ سمیرا نے اس سے جھوٹ بولا کہ اس کا پرس دریا میں گر گیا ہے، بہانہ کیا کہ یہ ایک حادثہ تھا۔ بھوت نے ڈبکی لگائی اور کچھ سیکنڈوں کے بعد سونے کا پرس لے کر ظاہر ہوا اور سمیرا سے پوچھا کہ کیا یہ پرس اس کا ہے، جو گم ہو گیا تھا۔ سمیرا نے لالچ سے دیکھا اور کہا یہی ہے۔ "تم جھوٹی ہو،" بھوت نے کہا۔ مجھے پتہ ہے کہ یہ پرس تمہارا نہیں ہے۔ یہ میرا ہے۔ میں نے دیکھا کہ تم نے جان بوجھ کر اپنا کالا پرانا پرس دریا میں پھینکا۔ اب تم خود ڈبکی لگاؤ اور اپنا پرس ڈھونڈو۔ یہ کہنے کے بعد بھوت غائب ہو گیا۔

"یہ کہانی کا اختتام ہے، بچو،" شیخ چلی نے کہا، "مجھے امید ہے کہ آپ نے غور سے سُنی ہوگی۔ اب گھر جاؤ، ایک دوسری کہانی کے لیے آئندہ ہفتے آنا۔"

For Teachers: استنادن لاء: برائے اساتذہ

Tell the students about disadvantages of greed and emphasize them not to be greedy.

طلبا کو لالچ کے نقصانات بتائیں اور لالچی نہ بننے کی تاکید کریں۔

شاگردن کی لالچ جا نقصان بتا دیو ۽ کین لالچی نہ تیٹ جی تاکید کریو۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Tell	سنانا	بتائڻ
Story	کہانی	ڪھاڻي
Together	ساتھ	گڏ
Shade	سایہ	پاڇو
Around	چاروں طرف	چؤڌاري
True	سچا	سچو
Happened	واقع ہوا	واقع ٿيو
Purse	پرس	پرس
Farmer	کسان	ھاري

ENGLISH

URDU

SINDHI

Crossing	گذرنا	گذرڻ
Bridge	پل	پل
River	ندی / دریا	دریا
Heavy	بھاری	وزنی
Basket	ٹوکری	توکري
By chance	قدرتی	قدرتي
Slipped	پھسل جانا	ترڪي پوڻ
Fall out	گر جانا	ڪري پوڻ
Worried	پریشان	پريشان
Cried	رویا	رنو
Appear	ظاہر ہوا	ظاھر ٿيڻ
Find	ڈھونڈنا	ڳولھڻ
Dived	ڈبکی لگانا	تبي ڏيڻ
Bottom	تلا	ترو
Replied	جواب دیا	جواب
Smiled	مسکرایا	کليو
Happily	خوشی سے	خوشيءَ سان
Honesty	ایمانداری	ايمانداري
Reward	انعام / حصد	انعام
Showed	دکھانا	ڏيکاريو
Fall into	میں گر جانا	۾ ڪري پوڻ
Greedy	لالچی	لالچي
Hurried	جلدی میں	تڪڙ ۾
Deliberately	جان بوجھ کر	جاڻي واڻي

ENGLISH	URDU	SINDHI
Dropped	گراڊينار	ڪيري ڇڏڻ
Pretended	بهانه ڪيا	بهانو ڪيو
Accident	حادثه	حادثو
Lost	گم هو جانا	گم ٿي ويڃڻ
Throw	پھينڪڻا	اچلڻ

Exercise

A Answer the following questions.

1. Who was Abida?
Ans: Abida was a wife of a poor farmer.
2. What did genie bring first time?
Ans: The genie brought first time a golden purse.
3. What did genie bring second time?
Ans: The genie brought second time a silver purse.
4. What did he bring third time?
Ans: Third time he brought the original purse of Abida.
5. What did genie give Abida as a reward for her honesty?
Ans: Genie gave her the golden and silver purses as a reward of her honesty.
6. Who was Sumera?
Ans: Sumera was a greedy woman.
7. Did genie help Sumera?
Ans: No, Genie did not help Sumera because He knew that she was a liar.

B Make sentences using the following words:

honesty, suddenly, happily, silver, river, find.

1. Honesty is best policy.
2. Suddenly river genie appeared.
3. Abida went home happily.
4. Second time genie brought a silver purse.
5. River Indus is the largest river of Pakistan.
6. We find many the horses in many colours.

C Rearrange the sentences.

1. worried was Abida very .
2. that answered she it not was.
3. then genie dived the a time second.
4. this is know not I purse your.

Answers:

1. Abida was very very worried.
2. The she was not answered it.
3. the genie was dived second time.
4. I know this is not your purse.

D Fill in the blanks:

1. Sheikh Chilli chose the softest piece of grass to sit on.
2. One day, Abida, the wife of a poor farmer in Quetta was crossing bridge.
3. Suddenly a river genie appeared.
4. Abida smiled happily.
5. Her neighbour Sumera was a greedy woman.
6. She then sat on the bridge and pretended to cry.
7. That's the end of my story.

E Tick (✓) on correct answer:

1. Sheikh chilli choose the softest piece of grass to sit on:
(a) hardest (b) softest ✓ (c) midst
2. To day I'll tell you a true story.
(a) film (b) drama (c) story ✓
3. The basket was in one hand and her purse in the other.
(a) purse ✓ (b) book (c) copy
4. She sat on the bridge and cried.
(a) stood (b) slept (c) sat ✓
5. Her neighbour Sumera was very greedy woman.
(a) Honest (b) Greedy ✓ (c) Hard working

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته هڪ ماڻهوءَ کي هڪ باغ هو. هن ميون وارا ٻوٽا پوکيا ۽ انهن جي ميون ٿيڻ تائين حفاظت ڪيائين. هاڻي هي ميوا پٽڻ ۽ گهروارن جي لاءِ پيسا ڪمائڻ چاهي پيو.

هڪڙي ڏينهن پنهنجي پٽ سان ميوا پٽيندي، انهيءَ وٽ تي هڪ اجنبيءَ کي شاخ تي ويهندي ۽ ميوا پٽيندي ڏٺو. هي ماڻهو ناراض ٿيو ۽ رڙيون ڪيائين، ”اڙي تون! تون منهنجي وٽ تي ڇا ڪري رهيو آهين؟ توکي شرم نٿو اچي ته ڏينهن جي وقت ۾ ميوو چوري ڪري رهيو آهين؟“

اجنبيءَ شاخ تان صرف باغائيءَ ڏانهن ڏٺو ۽ جواب نه ڏنو، ميوو پٽڻ جاري رکيائين. باغائي ڪاوڙ هو، هن ٻيهر رڙيون ڪيون، ”سڄو سال مان هنن وٽن جي حفاظت ڪئي آهي، منهنجي اجازت کان بغير ميون پٽڻ جو حق نه آهي، تنهنڪري هيٺ لهي اچ!“

وٽ تي وينل اجنبيءَ ورائيو، ”مونکي ڇو هيٺ لهڻ گهرجي؟ هي باغ الله جو آهي، ۽ مان الله جو ٻانهو آهيان، تنهنڪري مونکي ميون پٽڻ جو حق آهي ۽ توکي الله ۽ ان جي ٻانهي جي وچ ۾ مداخلت ڪرڻ گهرجي.“

باغائي هن جي جواب تي حيران ٿي ويو ۽ هڪ منصوبو سوچيائين. هن پنهنجي پٽ کي چيو، ”وڃ ۽ هڪ رسو کڻي اچ ته هن ماڻهوءَ کي وٽ تان هيٺ لاه.“ هن جي پٽ رسو آندو ۽ هن اجنبيءَ کي اهو وٽ سان ٻڌڻ لاءِ

ہے، اور میں اللہ کا بندہ ہوں، اس لیے مجھے پھل توڑنے کا حق ہے اور تمہیں اللہ اور اس کے بندے کے درمیان مداخلت نہیں کرنی چاہیے۔"

باغبان اس کے جواب پر حیران ہو گیا اور ایک منصوبہ سوچا۔ اس نے اپنے بیٹے سے کہا، "جاؤ اور گھر سے رسی لے کر آؤ، اس آدمی کو درخت سے نیچے اتارو۔" اس کا بیٹا رسی لایا اور اس اجنبی شخص سے درخت سے باندھنے کا حکم دیا۔ باغبان نے ایک چھڑی اٹھائی اور اجنبی کو مارنا شروع کیا۔ اجنبی نے چلانا شروع کیا، "تم نے مجھے کیوں مارا؟ تمہیں مارنے کا اب کوئی حق نہیں ہے۔"

باغبان نے اس کو غور سے سنا اور مارنا جاری رکھا۔ اجنبی نے چلا کر کہا، "تمہیں اللہ سے خوف نہیں ہوتا، تم ایک معصوم آدمی کو مار رہے ہو۔"

باغبان نے جواب دیا، "مجھے کیوں خوف ہونا چاہیے؟ میرے ہاتھ میں جو یہ چھڑی ہے، وہ اللہ سے تعلق رکھتی ہے اور میں بھی اللہ کا ہوں، اس لیے مجھے کوئی خوف نہیں ہونا چاہیے، اور تمہیں اللہ اور اس کے بندے کے کام کے درمیان مداخلت نہیں کرنی چاہیے۔" اجنبی ہچکچایا اور پھر بولا، "رکو مجھے مت مارو، میں پھل توڑنے کی وجہ سے شرمندہ ہوں۔ یہ آپ کا باغ ہے اور مجھے پھل توڑنے سے پہلے آپ سے اجازت لیننی چاہیے تھی۔ اس لیے، برائے مہربانی مجھے معاف کر دیں اور مجھے آزاد کر دیں۔"

باغبان مسکرایا اور کہا، "اب تم نے اپنی غلطی محسوس کی ہے، میں تمہیں معاف کروں گا مگر یاد رکھو کہ اللہ نے اپنے بندوں کو دماغ دیا ہے، اس لیے، ہر آدمی کی ضروریات اس کے ہاتھ میں ہوتی ہیں۔" پھر باغبان نے اسے کھولا اور جانے دیا۔

For Teachers: استادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students not to get anything with out any permission.

طلباء کو سمجھائیں کہ بغیر اجازت کے کوئی چیز نہ لیں۔

شاگردن کی سمجھایو تہ اجازت بنا کائی شیء نہ کٹو۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Stranger	اجنبی	پرديسي
Garden	باغ	باغ
Big	بڑا	وڏو
Planted	پودے لگانا	پوتا لڳايا
Fruit	پھل	ميوو
Pick up	ٽوڙنا	پٽڻ
Make money	پيسے بنانا	پيسا ٺاهڻ
Branch	شاخ	شاخ
Ashamed	شرمندہ	شرمسار
Stealing	چرانا	چوري ڪرڻ
Angry	ناراض	ناراض
Shouted	چلایا	رڙيون ڪيون
Permission	اجازت	اجازت
Come down	نیچے آنا	هيٺ اچڻ
Servant	غلام / نوڪر	غلام / نوڪر
Surprised	حيران ہوا	حيران ٿيو
Bring	لانا	آڻڻ
Rope	رسا	رسو
Get down	نیچے اترنا	هيٺ لهڻ
Ordered	حکم دیا	حڪم ڏنو
Stick	ڏنڊا	ڏنڊو
Beating	مارنا	مارڻ
Scream	چلانا	رڙيون ڪرڻ
Pay	ادا ڪرنا	ادا ڪرڻ

ENGLISH	URDU	SINDHI
Attention	توجہ	توجہ
Fear	ڈر	خوف
Innocent	معصوم	معصوم
Wood	لکڑی	کان / کائي
Belong	تعلق رکھنا	واسطو رکڻ
Hesitated		گھبرايو
Smiled	ہنسا	کليو
Realize	محسوس کرنا	محسوس ڪرڻ
Mistake	غلطي	غلطي
Forgive	معاف کرنا	معاف ڪرڻ
Remember	ياد کرنا	ياد ڪرڻ
Brain	دماغ	دماغ
Deed	ڪام	ڪم
Untied	کھولا	کوليو

Exercise

- A** Answer the following questions.
- What did the gardener see in the garden?
 Ans: One day gardner saw a stranger sitting on the branch of a tree and picking the fruits.
 - What did the gardener ask to the stranger?
 Ans: Gardner became angry and shouted “Hey you! what are you doing on my tree.
 - What was the stranger doing?
 Ans: The stranger on the branch just looked at the garden but don’t reply, and continued picking the fruits.

4. How did the stranger realise his mistake?

Ans: The stranger realised his mistake by the gardener's beating.

5. What is the moral of story?

Ans: The moral of the story is that we should not take anything without permission.

B Tick (✓) on correct answer:

- Once upon a time there was a man who had a big:
(a) hotel (b) house (c) garden ✓
- The man was picking the fruits with his:
(a) son ✓ (b) brother (c) servant
- The man saw a stranger sitting on the:
(a) bench (b) branch of tree ✓ (c) chair
- This is the garden of:
(a) myself (b) yourself (c) Allah ✓
- Why are you beating:
(a) a cunning man (b) a noble man (c) an innocent man ✓

C Make sentences using the following words:

garden, family, again, servant, attention, innocent.

- The garden was full of fruit trees.
- She is going to Karachi with her family.
- You will come again in next year.
- My father is Government Servant.
- Student's should give the attention in the class.
- Look at this an innocent boy.

D Fill in the blanks:

- This man became angry and shouted.
- This is the garden of Allah and I am the servant of Allah.
- He told his son, "go bring a rope and get this man down from the tree."
- The stranger began to scream.
- The gardener united him and let him go free.

E Write down the plurals of singulars.

singular	plural	singular	plural	singular	plural
garden	gardens	fruit	fruits	family	families
stranger	strangers	branch	branches	right	rights

F Rearrange the sentences.

1. trees he planted many had fruit
2. saw the man stranger a.
3. doing are you what?
4. began to the scream stranger.

Answers:

1. He had planted many fruit trees.
2. The man saw a stranger.
3. What are you doing?
4. The stranger began to scream.

G Match the columns:

Column A

The man had a
The man saw a
This is the garden of
You are beating
I am sorry for

Column B

stranger.
an innocent man .
taking the fruits.
Allah.
big garden.

Answers:

The man had a
The man saw a
This is the garden of
You are beating
I am sorry for

big garden.
stranger.
Allah.
an innocent man.
taking the fruits.

راھيلہ جي ٽيچر سندس ڪجهه سائنس جو گھروڪم ڪرڻ ڏنو. هن راحيلہ کي جاندار ۽ بي جان شين جي وچ ۾ فرق لکڻ لاءِ چيو. راحيلہ ڪجهه جملا لکيا ۽ ڪجهه تصويرون ڇاپيون. هن جي ٽيچر راحيلہ جي ڪم سان تمام گھڻي خوش ٿي. هي ڪجهه آهي، جيڪو راحيلہ ڪيو. پھريان هن ڪجهه ننڍڙيون جاندار شيون لکيون. پوءِ هن لکيو: هتي ڇهه حقيقتون آهن، جيڪي جاندار ۽ بي جان شين ۾ فرق ظاهر ڪن ٿيون. اهي آهن:

حقيقت نمبر 1:

سڀئي جاندار شيون کاڌو کائڻ ٿيون. انهن جي جسم جي واڌ لاءِ کاڌي جي ضرورت هوندي آهي ۽ سندن توانائي ڏيڻ جي لاءِ. پوءِ ان هينيون تصويرون ڇاپيون: هڪ چوڪرو هڪ صوف کائي رهيو آهي. هڪ پکي هڪ جيت کائي رهيو آهي.

حقيقت نمبر 2:

سڀئي جاندار شيون حرڪت ڪن ٿيون. جانور پنهنجي قسم مطابق ڊوڙن، ٽپو کائڻ، ريڙهيون پائڻ ۽ ترن ٿيون. گل جون پنڪڙيون کلن ۽ بند ٿين ٿيون ۽ ٻوٽا پنهنجن حصن کي حرڪت ڏين ٿا. پوءِ هن هي تصويرون ڇاپيون:

مريم اسڪول ڏانهن ڊوڙي رهي آهي.

هي پکي اڏامي رهيا آهن.

هي گل پنهنجون پنڪڙيون کولي رهيو آهي.

حقيقت نمبر 3:

سڀئي جاندار شيون پنهنجي ماحول جو جائزو وٺن ٿيون. هڪ ڪتو ڏيان ڪري ٿو ۽ جڏهن توهان کيس هڏو ڏيو ٿا ته اهو خوش ٿئي ٿو. جيڪڏهن توهان ڏائقيدار ڪڙهيءَ جي خوشبوءِ سَنگهيو جيڪا توهان جي ماءُ ٺاهي رهي آهي، توهان جي وات ۾ پاڻي اچي وڃي ٿو ۽ توهان بڪ محسوس ڪريو ٿا. جيڪڏهن ٻلي ڊنل يا خوش هوندي آهي ته اها پنهنجي پُٺي مٿي ڪٽندي آهي. هڪ ڪوٺو ڊوڙي ٿو ۽ لڪي پئي ٿو. هڪ ٻوٽو روشنيءَ طرف واڌويجهه ڪري ٿو.

پوءِ راحيل هي تصويرون ڇاپيون:

هي ڪتو هڏو پسند ڪري ٿو.

”اڙي، امان جي ڪڙهيءَ جي خوشبوءِ ڏائقيدار آهي.“

مان بڪايل آهيان. ڇا مونکي ڪجهه ڪڙهي ملي سگهي ٿي؟“

ٻلي، ڪتي کان ڊنل آهي.

حقيقت نمبر 4:

جاندار شين کي ٻچا ٿين ٿا. سڀئي جاندار شيون پيدائش جو عمل ڪن ٿيون. انهيءَ جي معنيٰ آهي ته انهن کي ٻچا آهن جيڪي وڏا ٿي پنهنجي والدين وانگر نظر اچن ٿا.

پوءِ راحيل هي تصويرون ڇاپي ٿي:

هي اسان جا ٻار آهن. اهي روحي ۽ شما آهن.

هيءَ هاڻي پنهنجي ٻچي جي سنڀال ڪري رهي آهي.

پڪي پنهنجي ٻچن کي کاڌو ڪارائي رهيو آهي.

حقيقت نمبر 5:

جاندار شيون ساهه کڻن ٿيون. سڀئي جاندار شيون ساهه کڻن ٿيون. انهن مان سڀني کي آڪسيجن کڻڻ جي ضرورت آهي.

پوءِ راحيل هڪ ساهه کڻندڙ ڪتي ۽ ساهه کڻندڙ پڪيءَ جي تصوير

ڇاپي ٿي.

حقيقت نمبر 6:

سڀئي جاندار شيون واڌ ويجهه ڪن ٿيون. اڪثر جاندار شيون

مناسب قدر وادویجہ کن ٹیون ۽ پوءِ وادویجہ ختم کن ٹیون۔ پر کجہ شیون وادویجہ جاری رکن ٹیون۔

پوءِ راحیلہ ننڍي سیھڙ جي وڏي ٿيڻ ۽ نوجوان ٿيڻ جون کجہ تصویرون ٺاهيون۔

راحیلہ کی ٽیچر نے اس کو سائنس کا کام گھر میں کرنے کو دیا اس نے راحیلہ کو جاندار اور بے جان چیزوں میں فرق لکھنے کے لیے کہا۔ راحیلہ نے کچھ جملے لکھے اور کچھ تصویریں بنائیں۔ اس کی ٽیچر راحیلہ کے کام سے بہت خوش تھیں۔ یہ وہ کچھ ہے، جو راحیلہ نے کیا۔ پہلے اس نے کچھ چھوٹی جاندار چیزیں بنائیں۔ پھر اس نے لکھا: یہاں چھ حقیقتیں ہیں، جو جاندار اور بے جان چیزوں میں فرق ظاہر کرتی ہیں۔ وہ یہ ہیں۔

حقیقت نمبر (1):

سبھی جاندار چیزیں کھانا کھاتی ہیں۔ ان کے اجسام کی نشوونما کے لیے کھانے کی ضرورت ہوتی ہے اور ان کو توانائی رہنے کے لیے۔

ایک لڑکا ایک سیب کھا رہا ہے۔

پھر مندرجہ ذیل تصاویر چھاپیں۔

ایک پرندہ ایک کیڑا کھا رہا ہے۔

حقیقت نمبر (2):

سبھی جاندار چیزیں حرکت کرتی ہیں۔ جانور اپنی قسم کے مطابق دوڑتے، کودتے، رینگتے اور تیرتے ہیں۔ پھولوں کی پنکھڑیاں کھلتی اور بند ہوتی ہیں اور پودے اپنے حصوں کو حرکت دیتے ہیں۔

مریم اسکول کی طرف دوڑ رہی ہے۔

پھر اس نے یہ تصاویر چھاپیں:

یہ پھول اپنی پنکھڑیاں کھول رہا ہے۔

یہ پرندے اڑ رہے ہیں۔

حقیقت نمبر (3):

سبھی جاندار چیزیں اپنے ماحول کا جائزہ لیتی ہیں۔ ایک کتا غور کرتا ہے اور جب آپ اسے ہڈی دیتے ہو تو وہ خوش ہوتا ہے۔ اگر آپ ذائقہ دار کڑھائی کی خوشبو سونگھی، جو آپ کی ماں بنا

رہی ہے، آپ کے منہ میں پانی آجاتا ہے اور آپ بھوک محسوس کرتے ہیں۔ اگر بلی خوفزدہ یا خوش ہوتی ہے تو وہ اپنی کمر اوپر کرتی ہے۔ ایک چوہا دوڑتا ہے اور چھپ جاتا ہے۔ ایک پودا روشنی کی طرف نشوونما پاتا ہے۔

پھر راحیلہ نے یہ تصاویر چھاپیں۔ یہ کتابڈی پسند کرتا ہے۔

"ارے! ماں کی کڑھائی کی خوشبو ذائقہ دار ہے۔"

میں بھوکا ہوں۔ کیا مجھے کچھ کڑھائی مل سکتی ہے؟"

بلی، کتے سے خوفزدہ ہے۔

حقیقت نمبر (4):

جاندار چیزیں بچے دیتی ہیں۔ سبھی جاندار چیزیں پیدائش کا عمل کرتی ہیں۔ اس کا مطلب ہے کہ ان کو بچے ہیں جو بڑے ہو کر اپنے والدین کی طرح نظر آتے ہیں۔

پھر راحیلہ یہ تصاویر چھاپتی ہے:

یہ ہمارے بچے ہیں، یہ روحی اور شمع ہیں۔
یہ ہاتھی اپنے بچے کا خیال رکھتا ہے۔
پرندہ اپنے بچوں کو کھانا کھلا رہا ہے۔

حقیقت نمبر (5):

جاندار چیزیں سانس لیتی ہیں۔ سبھی جاندار چیزیں سانس لیتی ہیں۔ ان میں سے سبھی کو آکسیجن لینے کی ضرورت ہے۔ پھر راحیلہ ایک سانس لیتے ہوئے کتے اور سانس لیتے پرندے کی تصویر بناتی ہے۔

حقیقت نمبر (6):

سب جاندار چیزیں نشوونما پاتی ہیں۔ اکثر جاندار چیزیں مناسب قد میں نشوونما پاتی ہیں اور پھر نشوونما ختم کرتی ہیں۔ مگر کچھ چیزیں نشوونما جاری رکھتی ہیں۔ پھر راحیلہ چھوٹے خرگوش کے بڑا ہونے اور نوجوان ہونے کی کچھ تصویریں بنائیں۔

For Teachers: استادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students about necessity and importance of a science subject.
طلبا کو سائنس مضمون کی ضرورت اور اہمیت سے آگاہ کریں۔

شاگردن کی سائنس مضمون جي ضرورت ۽ اہمیت کان آگاہ کریو۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Home work	گھر کا کام	گھرو ڪم
Difference	فرق	مختلف
Before	درمیان	درمیان
Living	جاندار	جاندار
Non living	بے جان	بي جان
Things	چیزیں	شيون
Sentences	جملے	جملا
Drew	بانا/ چھاپنا	ناھڻ/ چاپڻ
Pictures	تصاویر	تصويرون
Pleased	خوش	خوش
Fact	حقیقت	حقيقت
Feed	کھلانا	ڪارائڻ
Need	ضرورت	ضرورت
Food	کھانا	ڪاڏو
Build up	بانا	ناھڻ
Energy	توانائی	توانائي
Birds	پرندے	پڪي
Worm	کیڑے	جيت
Animal	جانور	جانور
Run	دوڑنا	دوڙڻ
Jump	کوڈنا	ٽپو ڏيڻ
Swim	تیرنا	ترڻ
Flower	پھول	گل
Surroundings	چارو طرف	چؤڌاري

ENGLISH
URDU
SINDHI

Bone

ہڈیاں

ھڏا

Delicious

لذیذ

مزیدار

Carry

شورپہ دار سالن

بوڙ

Hungry

بھوکا

بک

Frightened

خوفزدہ

ڊنل

Grow up

بڑھنا

وڌڻ

Breathe

سانس لینا

ساهه کڻڻ

Rabbit

خرگوش

سيھڙ

Bigger

بڑا

وڏو

Older

پوڙها/بڙا

پوڙهو/ وڏو

Pictures

تصاویر

تصويرون

Exercise
A Answer the following questions.

1. What home work did Raheela's teacher give her to do?

Ans: Raheela's teacher gave her some science homework to do.

2. How many differences are there between living and non-living things?

Ans: There are six facts which show the differences between living and non living things.

3. What living things need?

Ans: All living things need food to build up their bodies and to give them energy.

4. Do living things reproduce?

Ans: Yes, living things reproduce.

5. What are the qualities of non-living things?

Ans: Non-living things don't feed. They don't need food because they don't up their bodies. No-living things don't move or breathe.

B Make sentences using the following words:

grow, difference, pictures, energy, crawl, petals, delicious.

1. All living things grow.
2. There are many differences between living and non living things.
3. Raheela drew some pictures.
4. We get energy by the food.
5. Snakes crawl.
6. Look at beautiful petals.
7. This is very delicious dish.

C Fill in the blanks:

1. There are six facts which show the difference between living and non-living things.
2. Animals run, jump, crawl and swim.
3. All living things take notice of their surrounding.
4. Plants grow towards the light.
5. Living thing needs food.
6. Some living things go on growing all their lives.

D Write down the similar meaning words.

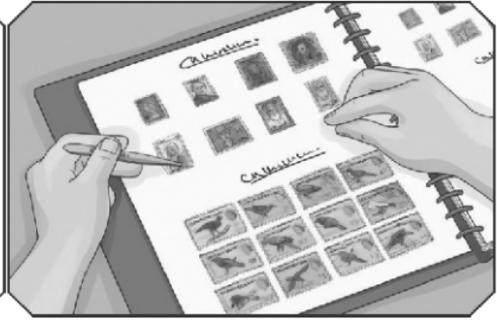
word	similar	word	similar	word	similar
between	among	little	small	some	any
picture	figure	type	kind	get	take

E Rearrange the sentences.**Answers:**

1. sentences some wrote Raheela.	1. Raheela wrote some sentences.
2. feed all things living.	2. All living things feed.
3. apple an is eating boy a.	3. A boy is eating an apple.
4. a worm is a bird eating.	4. A bird is eating a bird.
5. flying are birds there.	5. There are flying birds.

F Write down the opposite words.

word	opposite	word	opposite	word	opposite
living	non-living	opening	closing	back	front
older	younger	start	end	teacher	student

مشغولي هڪ وندر آهي. اهو ڪوئي به ڪم ٿي سگهي ٿو جيڪو پلي اسان روزانو باقاعده نه ڪريون. ڪوئي ڪم ڪنهن جي لاءِ ڪاروبار ٿي سگهي ٿو، اهو ٻئي جي لاءِ مشغولي ٿي سگهي ٿو. مثال طور، باغبانيءَ جي ڪم لاءِ باغائيءَ کي پيسا ادا ڪجن ٿا؛ پر ڪلارڪ جي لاءِ، باغبانيءَ جو ڪم مشغولي ٿي سگهي ٿو. مشغوليءَ جا ڪيترائي قسم آهن.

ڪيترائي شين گڏ ڪرڻ جي مشغولي ڪن ٿا. ڪجهه ٻاهرين ملڪن جا نپا گڏ ڪن ٿا؛ ڪجهه سڪا گڏ ڪن ٿا؛ ٻيا تصويرون يا ڪتاب گڏ ڪن ٿا. ٻيون مشغوليون رانديون، جهڙوڪ گولف، ٽينس، ڪرڪيٽ، چيس، ۽ ڪارڊن جون آهن، ٻيون ڪجهه ٻين راندين وانگي جهڙوڪ شڪار ڪرڻ، مڇي مارڻ يا بيٽي هلائڻ آهن.

ڦوتوگرافي به هڪ دلچسپ مشغولي آهي. ساڳئي نموني باغباني آهي. اها سٺي ڳالهه آهي ته ڪنهن قسم جي مشغولي هئڻ گهرجي. مشغولي ڪنهن ٻار کي موڪلڻ واري ڏينهن ۾ وندر ۾ مصروف رکندي آهي. اها کيس حرڪت کان پري رکندي آهي. اسان جي مشغولي اسان کي پوڙهائپ ۾ ڪجهه ڪرڻ لاءِ ڏيندي آهي. اهو اسان جو بدلو به ٿي سگهي ٿو جڏهن اسان جي ڪم ڪار جا ڏينهن ختم ٿي وڃن.

مشغله ايڪ تفرح ۽ ڪم به هوسکتا ۽ جو هم چاهه روزانه باقاعده نه بهي ڪرين. ڪوئي ڪم ڪسي ڪي ليه ڪاروبار هوسکتا ۽، وه دوسره ڪي ليه مشغله هوسکتا ۽. مثلاً باغباني ڪي ڪام ڪي ليه ايڪ باغبان ڪو پيه ادا ڪيه جاتن ۽، مگر ڪرڪ ڪي ليه، باغباني ڪا ڪام مشغله هو.

سکتا ہے۔ مشغلے کی بہت سی اقسام ہیں۔

کئی چیزیں اکٹھی کرنے کا مشغلہ رکھتے ہیں۔ کچھ دوسرے ممالک کی مہریں جمع کرتے ہیں، کچھ سکے جمع کرتے ہیں، دیگر تصاویر یا کتابیں جمع کرتے ہیں۔ دوسرے مشغلے کھیل، جیسے گولف، ٹینس، کرکٹ، چیس اور کارڈز کے ہیں۔ دوسرے کچھ دیگر کھیلوں جیسے شکار کرنا، مچھلی پکڑنا یا کشتی چلانا ہیں۔

فوٹو گرافی بھی ایک دلچسپ مشغلہ ہے۔ اسی طریقے سے باغبانی ہے۔ یہ اچھی بات ہے کہ کسی قسم کا مشغلہ ہونا چاہیے۔ مشغلہ کسی بچے کے چھٹیوں کے دنوں میں تفریح رکھتا ہے۔ یہ اسے حرکتوں سے دور رکھتا ہے۔ ہمارا مشغلہ ہمیں بڑھاپے میں کچھ کرنے کے لیے فراہم کرتا ہے۔ یہ ہمارا بدلہ بھی ہو سکتا ہے، جب ہمارے کام کرنے کے دن ختم ہو جائیں۔

For Teachers: استادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students about different types of hobbies and tell them about its benefits.

طلبا کو مختلف اقسام کے مشغلے اور ان کے فوائد کے بارے میں بتائیں۔

شاگردن کي مختلف قسم جي مشغولين بابت ۽ کين انهن جي فائدين بابت بتايو.

ENGLISH	URDU	SINDHI
Hobby	مشغولی	شوق / مشغولی
Amusement	دل بہلانا	وندر
Anything	کوئی چیز	کائی شیء
Like	پسند کرنا	پسند کرڻ
Regular	باقاعدہ	باقاعدہ
Business	کاروبار	کاروبار
Kind	قسم	قسم
Collecting	جمع کرنا	جمع کرڻ
Stamps	ٹپے / مہریں	نپا / مہرون
Interesting	دلچسپ	دلچسپ

ENGLISH	URDU	SINDHI
Holidays Mischief	چھٹیاں غلطي	موڪلون غلطي

Exercise

A Answer the following questions.

1. What is hobby?

Ans: A hobby is an amusement.

2. Is gardening a hobby for gardner?

Ans: No gardening is not hobby for the gardner.

3. Write down different kinds of hobbies?

Ans: there are many kinds of hobbies: Like gardening, fishing collecting things, photography etc.

4. Which is an interesting hobby? Photography or gardening.

Ans: In my view photography is an interesting hobby.

5. What are the uses of hobbies?

Ans: A hobby will keep a boy amused in his holidays. It also keep him out of Mischief. Our hobby will also give us something to do in old age.

B Fill in the blanks:

1. What is a business to one may be a hobby to another.
2. There are many kinds of hobbies.
3. Some different kinds of hobbies.
4. Photography is an interesting hobby.
5. It is a good thing to have a hobby of some sort.

C Write down the plurals of singulars.

singular	plural	singular	plural	singular	plural
hobby	hobbies	kind	kinds	book	books
work	works	thing	things	coin	coins

D Make sentences using the following words:

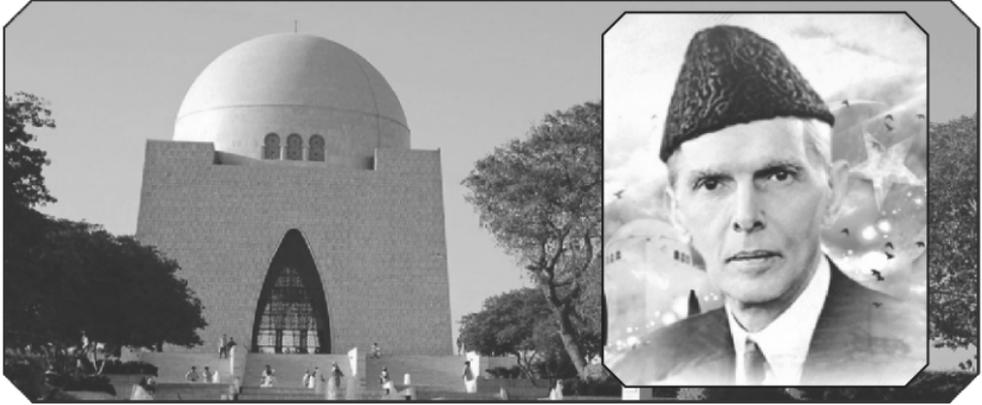
sport, hobby, gardening, collect, some, picture.

1. There are some sport games we play.
2. Every person has its own hobby.
3. Gardening is a interesting hobby.
4. Some people collect coins.
5. Some people are engaged in fishing.
6. This is my father's picture.

Unit 11 Quaid-e-Azam Muhammad Ali Jinnah

قائد اعظم محمد علي جناح

قائد اعظم محمد علي جناح

قائد اعظم اسان جي ملڪ پاڪستان جو باني هو. تنهنڪري کيس ”قوم جو ابو“ چيو ويندو آهي. هن جو اصل نالو محمد علي جناح هو. قائد اعظم سندس لقب هو. انهيءَ جو مطلب آهي عظيم اڳواڻ. هو ڪراچيءَ ۾ 25 ڊسمبر 1876 ۾ پيدا ٿيو. پونجا جناح سندس والد هو. هن جو والد مشهور واپاري هو.

مئٽرڪ کان پوءِ، هن کي اعليٰ تعليم لاءِ انگلينڊ موڪليو ويو. هو بئرسٽر بڻجي انڊيا موٽي آيو. جلدي هن سياست ۾ دلچسپي وٺڻ شروع ڪئي. هن مسلمانن جي لاءِ ڏاڍي محنت ڪئي. ايسٽائين جو هو پنهنجي صحت جي پرواهه نه ڪندو هو. هن پاڪستان کي ٺاهڻ لاءِ وڏو ڪم ڪيو. آخرڪار 14 آگسٽ 1947ع تي پاڪستان وجود ۾ آيو. هو هن ملڪ جو پهريون گورنر جنرل بڻيو. هو 11 سيپٽمبر 1948ع تي گذاري ويو ۽ هو ڪراچيءَ ۾ دفن آهي.

قائد اعظم هماري ملڪ پاڪستان کي باني ٿي. اس ليءِ اس ”بابائے قوم“ ڪها جاتا هـ. آپ کا اصل نام محمد علی جناح هـ. قائد اعظم آپ کا لقب تھا. اس کا مطلب هـ عظیم راھنما۔ آپ ڪراچي ۾ 25 ڊسمبر 1876ء ۾ پيدا هـ. جناح پونجا آپ ڪي والد کا نام تھا۔ آپ ڪي والد مشهور تاجر هـ.

ميٽرڪ ڪي بعد، آپ ڪو اعليٰ تعليم ڪي لئ انگلينڊ بھجا گيا۔ آپ بيرسٽر بن ڪر انڊيا واپس آئـ. جلد هـی آپ نے سياست ۾ دلچسپي لینا شروع ڪري۔ آپ نے مسلمانوں ڪي لئ سٺ بهت

محنت کی۔ یہاں تک کہ آپ اپنی صحت کی پرواہ نہیں کرتے تھے۔ آپ نے پاکستان بنانے کے لیے بہت کام کیا۔ آخر کار 14 اگست 1947ء میں پاکستان وجود میں آیا۔ آپ اس ملک کے پہلے گورنر جنرل بنے۔ آپ کا 11 ستمبر 1948ء میں انتقال ہوا اور آپ کراچی میں مدفون ہیں۔

For Teachers: استادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students about the creation of Pakistan and about the great leader Quaid-e-Azam's struggles.

طلباء کو پاکستان کی تخلیق کے بارے میں اور عظیم راہنما قائد اعظم کی کوششوں کے بارے میں بتائیں۔

شاگردن کی پاکستان جي تخليق بابت ۽ عظيم اڳواڻ قائد اعظم جي کوششون بابت ٻڌايو.

ENGLISH	URDU	SINDHI
Founder	باني	باني
Nation	قوم	قوم
Real	حقيقت	حقيقت
Title	لقب	لقب
Great	عظيم	عظيم
Leader	راهنما	اڳواڻ
Famous	مشهور	مشهور
Merchant	تاجر	واپاري
Higher	اعليٰ	اعليٰ
Barrister	وکیل	وکیل
Interest	دلچسپ	شوق پيدا ڪرڻ
Politics	سياست	سياست
Cared	خيال کرنا	خيال ڪرڻ
Health	صحت	صحت
Reality	حقيقت	حقيقت
Died	مرگيا	مري ويو
Buried	دفنایا	دفنایو

Exercise

A Answer the following questions.

1. Who was the founder of Pakistan?

Ans: Quaid-e-Azam Muhammad Ali Jinnah was the founder of Pakistan

2. Where was he born?

Ans: He was born in Karachi.

3. What was he called?

Ans: He was called Quaid-e-Azam.

4. What was his father's name?

Ans: His father's name was Jinnah Poonja.

5. Where was he sent for higher studies?

Ans: he was sent to the England for higher studies.

6. What did he do for Muslims?

Ans: He got the separate country for the Muslims.

7. When Pakistan came into being?

Ans: Pakistan came into being on 14 August 1947.

8. When did he die and where he was buried?

Ans: He died on September 11, 1948 and he was buried in Karachi.

B Fill in the blanks:

1. Quaid-e-Azam was the founder of Pakistan.

2. He was called Father of nation.

3. He was born in Karachi.

4. He was sent to England for higher studies.

5. Pakistan came into being on 14 August 1947.

6. Quaid-e-Azam was the first Governor General of Pakistan.

C Make sentences using the following words:

After, real, leader, famous, make, health.

1. Dog runs after the cat.

2. Quaid-e-Azam's real name was Muhammad Ali Jinnah.

3. He was a great leader.

4. He was also a famous advocate.

5. Please don't make my fun.

6. Health is more important.

احمد کي هڪ ڪاٺيءَ وارو ننيو گھوڙو هو. انهيءَ جا ڪارا پير ۽ اصلي گھوڙي جي وارن جو ٺهيل ڊگھو پيچ هو، پر اهو ڊوڙي نه پئي سگھيو ۽ اهو وڏي وڪ نه پئي کڻي سگھيو، ڇاڪاڻ ته اهو ڪاٺيءَ جو گھوڙو هو.

احمد پنهنجي ننڍي نيري گھوڙي کي تمام گھڻو پسند ڪري ٿو، ۽ اهو کيس ڪاٺيءَ جي ڦيٽن تي تمام گھڻو هلائيندو آهي، جيڏانهن هو ويندو

هو. جڏهن هو باغ ۾ کيڏندو هو، ۽ جڏهن پنهنجي ماءُ سان خريداري ڪرڻ ويندو هو ته کيس پاڻ سان گڏ کڻي ويندو هو. جيڏانهن هو ويندو هو، ننيو ننيو گھوڙو ساڻس گڏ هوندو هو.

هڪ ڏينهن، جڏهن هو باغيچي ۾ اڪيلو هو، هن پنهنجون ٻانهون ننڍي نيري گھوڙي جي ڳچيءَ جي چوڌري رکيون ۽ سندس ڪن ۾ سُس سُس ڪيائين، ”منهنجي خواهش آهي ته جيڪر تون اصلي گھوڙو ٿي وڃين!“ پوءِ هي حيران ٿيو، ننڍي نيري گھوڙي چيو، ”مان اصلي گھوڙو آهيان، منهنجي پُٺيءَ تي چڙه!“

احمد سندس پُٺيءَ تي ويٺو ۽ چاهيائين ته ننيو ننيو گھوڙو پري گھمائي. احمد چڱي نموني هن جي پُٺيءَ تي ويٺو، ۽ هن مسڪرايو. ”وڏي وڪ وجه!“ احمد رڙ ڪري چيو، ۽ ننڍي نيري گھوڙي تڪڙيون وڪون وڌيون.

”تيز! تيز!“ احمد رڙيون ڪيون ۽ سندس ننڍي گھوڙي تمام تڪڙيون وڪون وڌيون، جو انهيءَ جا پير زمين کي نه پيا چُهڻ، اهي پري هليا ويا، ايستائين جو اهي درياءَ تي پهتا.

”ٽپو ڪاءُ، ٽپو ڪاءُ“ احمد رڙيو ڪيون، ۽ ننڍي نيري گھوڙي درياءَ

جي مٿان ٽپو کاڌو. پر هاڻي نيرو گهوڙو ٿڪجي پيو ۽ تڪڙيون وڪون نه پئي کڻي سگهيو.

”تيز! تيز!“ احمد رڙ ڪئي، ۽ هن گهوڙي کي تيز هلڻ جي لاءِ پنهنجي هٿ سا کيس ڏک هنيو. هاڻي گهوڙو گهرن جي چٽين مٿان ڊوڙي رهيو هو ۽ هڪ چٽ کان ٻيءَ چٽ تائين ٽپا کائي رهيو هو. ننڍي نيري گهوڙي رُڪجڻ پئي چاهيو، پر احمد کيس بيهر ماريو ۽ ڪار کان تيز هلڻ جي لاءِ رڙ ڪيائين. ننڍو نيرو گهوڙو ڊوڙي رهيو هو پر اهو تيز نه پئي ڊوڙي سگهيو ڇاڪاڻ ته اهو گهڻو ٿڪجي پيو هو. احمد گهوڙي کي مٿي تي ڄمي ڏني ۽ چيو، ”وڏي وڪ وجهه! وڏي وڪ وجهه! منهنجا ننڍا گهوڙا! ٽپو ڪاءُ! ٽپو ڪاءُ! منهنجا ننڍا گهوڙا، ڪڪرن ۾ ٽپو ڪاءُ، جهاز وانگر تمام تيز!“

”نه، نه! مان تمام تيز وڃڻ چاهيان ٿو!“ احمد رڙ ڪري چيو. تنهنڪري اهي مٿي آسمان ۾ ويا. اوچتو ننڍي گهوڙي هڪ ستاري کي لت هنئي ۽ اهي ڦرندا، مڙندا هيٺ ڪريا.

احمد هن جي مٿي تي لٿو، ۽ پوءِ هو جاڳي پيو ۽ پنهنجو پاڻ کي گهوڙي جي پرسان ڏٺائين. ننڍي نيري گهوڙي چيو، ”تون هڪ شرارتي چوڪرو آهين، تون مون کي ان وقت لت هنئي جڏهن مان ٿڪل هئس.“

احمد پنهنجون اکيون چنبيون ۽ مهٽيون اها پڪ ڪرڻ جي لاءِ هو ننڍ نه پيو آهي، ننڍي نيري گهوڙي ڏانهن ڏٺائين، جيڪو نه پئي ڳالهائي سگهيو. هن سندس جي ڪاٺيءَ واري مٿي تي ڄمي ڏني ۽ چيو، ”دل ۾ نه ڪر، جڏهن مان خواب ۾ هوندس ته تون ڳالهائيندين، تون تڪڙو گهمندين ۽ اڏامندين! تون تمام سٺو ننڍو گهوڙو آهين، جيڪو ڪنهن ٻئي ٻار کي نه آهي.“

احمد کي پاس ۾ لکڙي کاڻيلا گهوڙا ٿيا. اس کي ڪا لالو پاڻو اور اصلي گهوڙي کي ڪا لالو کي بنی ہوئی لمبی پونجھ تھی، مگر وہ ڊوڙي سگھتا تھا اور بڙي قدم نهیں اٿھاسگھتا تھا، کیون کہ وہ لکڙي کا گهوڙا ٿيا.

احمد اپنے چھوٽي نيلو گهوڙي کي پسند ڪرڻ لاءِ، اور وہ اسے لکڙي کي پهريون سے خوب

چلاتا تھا، جہاں بھی وہ جایا کرتا تھا۔ جب وہ باغ میں کھیلتا تھا، اور جب اپنی والدہ کے ساتھ خریداری کرنے کے لیے جاتا تھا تو اسے اپنے ساتھ لے جایا کرتا تھا۔ جہاں وہ جاتا تھا، چھوٹا نیلا گھوڑا اس کے ساتھ ہوتا تھا۔

ایک دن، جب وہ باغ میں اکیلا تھا، اس نے اپنے بازو چھوٹے نیلے گھوڑے کی گردن میں ڈالے اور اس کے کان میں کھسر پُسر کی، "میری خواہش ہے کہ کاش! تم اصلی گھوڑے بن جاتے!" پھر وہ حیران ہو گیا، چھوٹے نیلے گھوڑے نے کہا، "میں اصلی گھوڑا ہوں، میری پشت پر بیٹھے!"

احمد اس کی پشت پر بیٹھا اور چاہا کہ چھوٹا نیلا گھوڑا دور کہیں گھمائے۔ احمد اچھی طرح اس کی پشت پر بیٹھا، اور وہ مسکرایا۔ "بڑا قدم اٹھائیں!" "تیز! تیز!" احمد چلایا اور اس کے چھوٹے گھوڑے نے تیزی سے قدم اٹھائے، کہ اس کے پاؤں زمین کو نہیں چھو رہے تھے، وہ دور چلے گئے، یہاں تک کہ وہ دریا تک پہنچ گئے۔

"کودو، کودو" احمد نے چلا کر بولا، اور چھوٹا نیلا گھوڑا دریا کے اوپر سے کودا، مگر اب نیلا گھوڑا تھک چکا تھا اور تیزی سے قدم نہیں اٹھا سکتا تھا۔

"تیز! تیز!" احمد چلایا، اور اس نے گھوڑے کو تیز چلنے کے لیے اپنے ہاتھ سے مارا۔ اب گھوڑا گھروں کی چھتوں کے اوپر دوڑ رہا تھا اور ایک چھت سے دوسری چھت تک کود رہا تھا۔ چھوٹا نیلا گھوڑا رکنا چاہتا تھا، مگر احمد نے اسے دوبارہ مارا اور کار سے زیادہ تیز چلنے کے لیے چلایا۔

چھوٹا نیلا گھوڑا دوڑ رہا تھا مگر وہ تیز نہیں دوڑ سکتا تھا کیوں کہ وہ بہت تھک چکا تھا۔ احمد نے گھوڑے کو سر پر چڑھا اور کہا۔ بڑے قدم اٹھاؤ! بڑے قدم اٹھاؤ! میرے چھوٹے گھوڑے! کودو! کودو! میرے چھوٹے گھوڑے، بادلوں میں کودو، جہاز کی طرح بہت تیز!" "نہیں، نہیں! میں بہت تیز چاہتا ہوں!" احمد چلا کر بولا۔ اس لیے وہ اوپر آسمان میں گئے۔ اچانک چھوٹے گھوڑے نے ایک ستارے کو لات ماری اور وہ گھومتے ہوئے نیچے گر گئے۔

احمد اس کے سر پر اترا، اور پھر وہ جاگ گیا اور خود کو گھوڑے کے نزدیک پایا۔ چھوٹے نیلے گھوڑے نے کہا، "تم ایک شرارتی لڑکے ہو، تم نے مجھے اس وقت لات ماری جب میں تھکا ہوا تھا۔"

احمد نے اپنی آنکھیں جھپکیں یہ یقین کرنے کے لیے کہ وہ سو تو نہیں رہا ہے، چھوٹے نیلے گھوڑے کی طرف دیکھا، جو بول نہیں سکتا تھا۔ اس نے اس کے لکڑی والے سر پر چوما اور کہا، دل پہ نہ لینا، جب میں خواب میں ہوں گا تو تم بولو گے، تم تیزی سے گھومو گے اور اڑو گے! تم بہت اچھے چھوٹے سے گھوڑے ہو، جو کسی دوسرے بچے کے پاس نہیں ہے۔"

For Teachers: استادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students importance of children's toys.

طلبا کو بچوں کے کھلونوں کی اہمیت بتائیں۔ شاگردن کی بارن جي رانديڪن جي اهميت ٻڌايو.

ENGLISH	URDU	SINDHI
Little	چھوٹا	ننڍڙو
Wooden	لکڑی کا	ڪانيءَ جو
Tail	پونچھ	پيچ
Real	حقيقي / اصلي	اصلي
Pull	کھینچنا	چڪڻ
String	رسا	رسي
Town	شہر	شهر
Alone	آکیلا	اڪيلو
Surprise	حیران	حيران
Whispered	کان میں بات کی	ڪن ۾ ڪجهه چيو
Fear	ڈوری	خوف
Wish	تمنا	خواهش
Get on	چڑھنا	چڙھڻ
Smiled	مسکرایا	مسڪرايو
Quickly	تیزی سے	جلدي
Shouted	چلایا	رڙيون ڪيون
River	دریا	درياءُ

ENGLISH	URDU	SINDHI
Hit	مارنا	مارڻ
Kissed	چُوما	چمي ڏني
Head	سر	مٿو
Cloud	بادل	جهڙ
Aeroplane	جهاز	جهاز
Higher	اونچا	مٿي
Sky	آسمان	آسمان
Suddenly	اچانڪ	اچانڪ
Down	نيچي	هيٺ
Fell	گرنا	ڪري پون
Round	چارو طرف	گول
Naughty	شرارتي	شرارتي
Tired	تھڪا هئا	ٿڪل
Rub	رگڙنا	مهڻڻ
Sure	يقيناً	پڪ سان
Asleep	ننڍ	سمهڻ
Neve mind	ڪوئي بات نهين	ڪائي ڳالهه نه آهي
Dream	خواب	خواب

Exercise

- A** Answer the following questions.
1. What colour were the little blue horse's feet?
Ans: The colour of little blue horse's feet were black.
 2. Why could it not run or gallop?
Ans: It could not run or gallop because it was wooden horse.
 3. What did he whisper to the horse?

Ans: He whispered in its ear, "I wish you were a real horse!"

4. How did they get across the river?

Ans: Little blue horse jumped over the horse and got across the river.

5. What did Ahmad do to make the horse go faster?

Ans: Ahmed hit the blue horse with his hand to make the horse go faster.

6. Why did they fall down?

Ans: They fell down because horse kicked the star.

7. Why did Ahmad rub his eyes?

Ans: Ahmed blinked and rubbed his eyes to make sure he was not asleep.

B Fill in the blanks:

1. Ahmad had a little blue wooden horse.

2. I wish you are a real horse.

3. But now the little blue horse was getting tired.

4. Now the horse was running on the tops of the houses and jumping from one roof to the next.

5. Suddenly the little blue horse kicked a star.

6. You are the best little horse that a boy could ever have.

**C Change the number of the followings:
(singulars and plurals)**

horse	horses	sky	skies	tops	top
stars	star	neck	necks	eyes	eye
cars	car	rivers	river	heads	head
roof	roofs	hands	hand	feet	foot

D Make sentences using the following words:

walk, tail, shopping, mother, alone, whisper, higher.

1. Morning walk is good for the health.

2. It had a long tail made of real horse.

3. We are going for shopping.

4. My mother is preparing breakfast.

5. Children! don't go alone.

6. What do you whisper with each other.

7. Little blue horse went higher and higher.

E Write down the opposite words.

word	opposite	word	opposite	word	opposite
black	white	pulled	pushed	mother	father
long	short	little	big	day	night

F Tick (✓) on correct answer:

- Ahmad had a little, blue wooden horse.
(a) white (b) blue ✓ (c) black
- It had black feet and a long tail.
(a) green (b) black ✓ (c) yellow
- He took it with him when he played in garden.
(a) room (b) garden ✓ (c) school
- “I am a real horse, get on my back!”
(a) horse ✓ (b) donkey (c) zebra
- Suddenly the little blue horse kicked a star.
(a) sun (b) moon (c) star ✓

بلي ڪوئنڻي کون باندھے گا بليءَ کي گهنٽي ڪير ٻڌندو

هڪڙي دفعي جي ڳالهه آهي ته انجم نالي هڪ ماڻهو رهندو هو. هڪ ننڍي ڳوٺ جي ننڍي گهر ۾ رهندو هو. گهر ۾ ڪيترائي سوراخ هئا ۽ ان ۾ ڪوئا رهندا هئا. اهي ننڍا ۽ وڏا ڪوئا هئا ۽ اهي ڏاڍا بهادر هئا جو اهي

ڏينهن جي روشنيءَ ۾ پڻ ٻاهر ايندا هئا. اهي انجم جو کاڌو ۽ اناج کائيندا هئا، ڪير پيئندا هئا ۽ ڪپڙا ڪٽيندا هئا. غريب انجم کي سمجهه ۾ نه پئي آيو ته ڇا ڪرڻ گهرجي. هن جا ٻار ڪوئن کان ڊنل هئا. ڪوئا رات جو ايندا هئا ۽ ٻارن جي مٿان تپا کائيندا هئا. ٻار رات جو سمهي نه سگهندا هئا.

آخرڪار انجم پنهنجي گهرواريءَ کي چيو، ”مان ضرور پنهنجي دوست وتان بلي آڻيندس. هن کي هڪ وڏي بلي آهي. اسان نٿا رهي سگهون، جيستائين اسان ڪوئن جي مسئلي مان جان چڙايون.“

تنهنڪري انجم پنهنجي گهر ۾ بلي آندي. جلدي بلي مصروف ٿي

وئي. هوءَ ڪوئن جو پيڇو ڪندي هئي ۽ کين ماريندي هئي. سڄو ڏينهن اها ڪوئن پويان ڊوڙيندي هئي ۽ هاڻي ته ڏينهن جو به ڪوئا ٻاهر اچڻ کان ڊڄندا هئا. ڪجهه ڏينهن کانپوءِ، هڪ وڏي ڪوئي بلي جي پيدا ڪيل مسئلي تي بحث لاءِ هڪ گڏجاڻي ڪوٺائي. هن کين ٻڌايو، ”بلي اچي چڪي آهي. هوءَ اسان جو پيڇو ڪري ٿي ۽ اسان کي ماري ٿي. جيڪڏهن اسان کي خبر پوي ته بلي ڪٿي آهي، اسان محفوظ رهي سگهون ٿا. مون کي ڪجهه حل ٻڌايو.“ هڪ هڪ ڪري ڪوئن ڪيترائي حل ٻڌايا پر ڪوئي به فائديمند نه هو.

آخر کار ہک ننڍو ڪوٺو اٿي بيٺو ۽ چيائين، ”اسان کي ٻليءَ کي گهٽتي ٻڌڻ گهرجي. جيئن ئي هوءَ اسان ڏانهن ڊوڙيندي، اسان گهٽتيءَ جو آواز ٻڌنداسين ۽ پري پڄي وينداسين.“ اهو سٺو خيال آهي، سڀني ڪوٺن چيو. انهن مان هڪڙي چيو، ”اچو ته وڏي گهٽتي ٻڌون ته جيئن هن جي ڊوڙڻ جو آواز ٻڌي سگهون.“ پر سڀني ننڍي گهٽتيءَ لاءِ فيصلو ڪيو. تنهن کانپوءِ سڀني کان وڏي ڪوٺي چيو: ”مون کي ٻڌايو ته ٻليءَ کي گهٽتي ڪير ٻڌندو؟“

هاڻي هر هڪ هڪٻئي ڏانهن ڏسڻ لڳو. انهن مان هڪڙي چيو، ”اسان اهو بعد ۾ فيصلو ڪنداسين.“ پر اهي هرگز فيصلو نه ڪري سگهيا، جو ڪنهن ڪوٺي ۾ ٻليءَ سان منهن ڏيڻ جو حوصلو نه هو. ڪيترائي ڪوٺا مري ويا ۽ ڪيترائي انجم جو گهر ڇڏي پري هليا ويا. هاڻي انجم ۽ سندس خاندان امن (سڪ) سان رهن ٿا.

ايڪ دفعه ڪا ڌڪر هڪهه ڪهه انجم نامي ايڪ شخص رهتا هئا. ايڪ چھوٽو ڳاڙو ڪهه چھوٽو سس گهر ۾ رهتا هئا. گهر ۾ ڪي سوراخ هئا اور ان ۾ چوہه رهندي هئي. وه چھوٽو اور بڙو چوہه هئا اور وه بڙو بهادر هئا ڪهه دن کي روشني ۾ بهي بهار آتو هئا. وه انجم ڪا ڪھانا اور اناج ڪھا جاتو هئا، دودھ پي جاتو هئا اور ڪپڙو ڪاٺ ڏيندي هئا. غريب انجم کي سمجھ ۾ نھيں آتا هئا ڪهه ڪيا ڪرنا چاهيے. اس ڪهه بچو چوہو سس خوفزدہ هئا. چوہه رات ڪو آتو هئا اور بچو ڪهه اوپر ڪوڊا ڪرتو هئا. بچو رات ڪو سونھيں سکتو هئا. آخر ڪار انجم نے اپنی بيوي سي ڪها، ”۾ ضرور اپنے دوست ڪهه پاس سس بلي لے ڪر آوڻ ڳا. اس ڪهه پاس ايڪ بڙي بلي هڪهه. هم نھيں ره سکتو، جب تڪ هم چوہو سس جان نه چھڙا لیں.“

اس ليے انجم اپنے گهر بلي لے ڪر آيا. جلد هڪهه بلي مصروف هونگي. وه چوہو ڪا پڇها ڪرتي هئي اور انھيں مارتی هئي. سارا دن وه چوہو ڪهه پڇھو ڊوڙتي هئي اور اب تو دن ڪو بهي چوہه بهار آنے سس ڏرتو هئا. ڪجهه دنو ڪهه بعد، ايڪ بڙو چوہه نے بلي ڪهه پيدا ڪرڊه مسٽلے پر بحث ڪرڻ ڪهه ليے ايڪ ميٽنگ بلائي. اس نے انھيں بتايا، ”بلي آنگي هڪهه. وه همارا پڇها ڪرتي هڪهه اور هميں مارتی هڪهه. اگر هميں پتہ چل جائے ڪهه بلي ڪهاں هڪهه، هم محفوظ ره سکتو هڪهه. مجھه ڪوئي حل

بتائیں۔ "ایک ایک کر کے چوہوں نے کئی حل بتائے مگر کوئی بھی مفید نہیں تھا۔ آخر کار ایک چھوٹا چوہا کھڑا ہو گیا اور کہا، "ہمیں بلی کو گھنٹی باندھنی چاہیے۔ جیسے ہی وہ ہماری طرف دوڑے گی، ہم گھنٹی کی آواز سنیں گے اور بھاگ جائیں گے۔"

یہ اچھا خیال ہے، سب چوہوں نے کہا۔ ان میں سے ایک نے کہا، "آئیں تو بڑی گھنٹی باندھیں جیسے اس کے دوڑنے کی آواز سنیں۔" مگر سب نے چھوٹی گھنٹی کے لیے فیصلہ کیا۔ اس کے بعد سب سے بڑے چوہے نے کہا، "مجھے بتائیں کہ بلی کو گھنٹی کون باندھے گا؟"

اب سبھی ایک دوسرے کی طرف دیکھنے لگے۔ ان میں سے ایک نے کہا، "ہم یہ بعد میں فیصلہ کریں گے۔" مگر وہ ہرگز یہ فیصلہ نہ کر سکے، کیوں کہ کسی بھی چوہے میں بلی سے مقابلے کا حوصلہ نہیں تھا۔ کئی چوہے مر گئے اور کئی انجم کے گھر سے دور بھاگ گئے۔ اب انجم اور اس کا خاندان سکون سے رہتا ہے۔

For Teachers: استادن لاء: برائے اساتذہ

Tell the students this story and then ask from the students.

طلباء کو یہ کہانی سنائیں اور بعد میں ان سے پوچھیں۔

شاگردن کی ہیء کھاٹی بتاویو ۽ بعد یر انهن کان پچو۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Cat	بلی	بلي
Bell	گھنٹی	گھنتي
Small	چھوٹا	ننيو
Village	گاؤں	ڳوٺ
Holes	سوراخ	سوراخ
Big	بڑا	وڏو
Young	جوان	جوان
Mice	چوہا	ڪوٺو
Bold	بہادر	بھادر

ENGLISH	URDU	SINDHI
Daylight	دن کی روشنی	ڏينهن جي روشني
Grain	اناج	اناج
Afraid	خوف زدہ	ڊنل
Get rid	نجات پانا	چوٽڪارو حاصل ڪرڻ
Busy	مصروف	مصروف
Chased	پيچھا ڪرنا	پويان پوڻ
Meeting	ملاقات	ملاقات
Discuss	بحث ڪرنا	بحث ڪرڻ
Situation	حالات	حالت
Created	پيدا ڪيا	پيدا ڪيو
Kill	مارنا	مارڻ
Safe	محفوظ	محفوظ
Solution	حل	حل
Suggestion	مشورهہ	مشورو
Helpful	مددگار	مددگار
Run away	دور بھاڱنا	پڇي وڃڻ
Bind	باندھنا	بڻڻ
Decided	فيصلہ	فيصلو
Little	چھوٽا	ننڍڙا
Later on	بعد میں	بعد ۾
Courage	حوصلہ بڑھانا	حوصلو وڌائڻ
Rest	آرام	آرام
Peace	امن	امن
Family	خاندان	خاندان

Exercise

A Make sentences using the following words:

come, mouse, solution, know, safe, family.

1. Please, come to me today.
2. Mouse is little but naughty animal.
3. Who will tell the solution of this problem?
4. May I know your name please?
5. We are safe here.
6. This is picture of my little family.

B Answer the following questions.

1. Where did Anjum live?

Ans: Anjum lived in a small village in a small house.

2. Where did mice live?

Ans: Mice lived in Anjum's house.

3. Why Anjum and his children were afraid of mice?

Ans: Anjum and his children were afraid because came at night and jumped over the children.

4. What did the young mouse suggest?

Ans: Young mouse suggested, "we should bell the cat."

5. What did the oldest mouse ask?

Ans: The oldest mouse said, "Tell me first, who will bell the cat."

C Fill in the blanks:

1. He lived in a small village.
2. There were many holes in the house.
3. His children were afraid of mice.
4. Soon the cat was busy.
5. If we know where the cat is, we can be safe.
6. One by one the mice made a number of suggestions.
7. But they all decided on a little bell.

D Write down the similar words.

word	similar	word	similar	word	similar
house	home	big	large	soon	quickly
mouse	rat	young	little	afraid	frightened

E Rearrange the sentences:

1. small village a in he lived.	1. He lived in a small village.
2. holes many were there.	2. There were many holes.
3. What to do did not know Anjum poor.	3. Anjum did not know what to do.
4. cat a big has he.	4. He has a big cat.
5. busy was cat the soon.	5. Soo the cat was busy.

Unit 14 The King Who Talked Too Much

بادشاه جو بہت بولتا تھا بادشاہ جيڪو تمام گھڻو ڳالهائيندو هو

گھڻو وقت اڳ، هڪ بادشاهه وليداد شاهه رهندو هو. هو تُرڪيءَ ۾ رهندو هو. هو تمام گھڻو ڳالهائيندو هو. هو پنهنجي ماڻهن لاءِ ٿورو ڪم ڪندو هو، ۽ اهي سندس کان تنگ ٿي ويندا هئا. اهي نه پيا ڄاڻين ته کيس ڪيئن روڪجي. ۽ جيڪڏهن ڪوئي ماڻهو تنگ ٿي ويندو هو ته هو ناراض ٿيندو هو. هڪ دفعي سعيد نالي هڪ سياڻو ماڻهو هن وٽ آيو. معمول مطابق، بادشاهه ڳالهائڻ شروع ڪيو. انهيءَ وقت ڪچئون بادشاهه جي پيرن ۾ ڪريو ۽ مري ويو.

”انهيءَ جو مطلب ڇا آهي؟“ بادشاهه، سعيد کان پڇيو. بادشاهه جي اڳيان سعيد ڳالهائيندي چيو، ”اهو ڪچئون قراقرم جبلن ۾ رهندو هو. هن کي ٻه دوست هوندا هئا.

اهي هنس پکي هئا. هر سال هي هنس پکي ڏکڻ طرف پنهنجي گهرن ڏانهن اڏامي ويندا هئا.“ هڪ ڏينهن، هنس پکين مان هڪ ڪچئون کي چيو، ”هن سال تون ڏکڻ طرف اسان جي گهر ڇو نٿو اچين؟“ مان اڏامي نٿو سگهان.“ ڪچئون چيو.

”اسان توکي ڪٿي وينداسين،“ پکين چيو. ”جيڪڏهن تون سفر جي دؤران پنهنجو وات بند رکيندين.“ مان پنهنجو وات بند رکڻ جو واعدو ڪريان ٿو،“ ڪچئون چيو. پوءِ ٻنهي پکين مضبوط ڪاٺي ڪٺي ۽ ڪچئون

کي چيائون، ”هن ڪاٺيءَ کي پنهنجي وات سان پڪڙ ۽ اسان ٻنهي پڇڙين کان جهليون ٿا. اهڙي نموني اسان سڀ اڏامنداسين، پر ياد رک، جيڪڏهن تون پنهنجو وات کوليو، تون ڪري پوندين ۽ مري ويندين.“

”مان هڪ لفظ به نه ڳالهائيندس،“ ڪچئون ۽ چيو، ۽ اهڙي نموني ٽٽي دوست گڏجي اڏامڻ لڳا.

جڏهن اهي بادشاهه جي محل مٿان گذري رهيا هئا. محل جي ڀرسان ڪجهه ٻار کيڏي رهيا هئا. انهن ڪچئون کي اڏامندي ڏٺو ۽ رڙيون ڪرڻ شروع ڪيون، ”ڏسو! پڪي ڪچئون کي اڏائي رهيا آهن.“ ڪچئون اهو ٻڌو ۽ ڪاوڙيو. تنهنڪري، هن پنهنجو وات کوليو ۽ هيٺ ڪري پيو. ۽ هو توهان جي پيرن ۾ مري ويو. بادشاهه چُپ هو.

”هاڻي مان سمجهي ويس، گهڻو ڳالهائڻ غلط آهي،“ ڪجهه وقت کانپوءِ بادشاهه چيو. انهيءَ ڏينهن کانپوءِ بادشاهه تمام گهٽ ڳالهائيندو هو ۽ پنهنجي ماڻهن لاءِ ڪم وڌيڪ ڪندو هو.

ڪافي عرصه پهرئين، ايڪ بادشاهه وليد بادشاهه رهتا هو. وه ترڪي ۾ رهتا هو. وه بهت زياده بولتا هو. وه اپنے لوگوں کے لیے بہت کم ڪام ڪرتا هو، اور لوگ اس سے اکتا جاتے تھے. انهن سمجھ ۾ نهين آتا هو ته اس کي روڪا جائے. اور اگر کوئي شخص اکتا جاتا هو ته وه ناراض هو جاتا هو. ايڪ مرتبه سعيد نامي ايڪ ذہن شخص اس کے پاس آيا. معمول کے مطابق، بادشاهه نے بولنا شروع ڪيا. اس وقت کچھو بادشاهه کے قدموں ۾ گرا اور مر گیا.

”اس کا مطلب ڪيا هو؟“ بادشاهه نے سعید سے پوچھا. بادشاهه کے سامنے سعید نے بولتے ہوئے کہا، ”یہ کچھو اتر اتر ۾ پہاڙوں ۾ رهتا هو. اس کے دو دوست تھے.“

وه ہنس پرندے تھے۔ ہر سال یہ ہنس پرندے جنوب کی طرف اپنے گھروں کے لیے اڻ جاتے تھے۔ ايڪ دن، ہنس پرندوں نے کچھو سے کہا، ”اس سال تم جنوب کی طرف ہمارے گھر کیوں نهين چلتے؟“ ”میں اڻ نهين سکتا“ کچھو نے کہا۔

”ہم تمہیں لے جائين گے،“ پرندوں نے کہا۔ ”اگر تم سفر کے دوران اپنا منہ بند رکھو گے۔“ ”میں اپنا منہ بند رکھنے کا وعدہ ڪرتا هوں،“ کچھو نے کہا۔ پھر دنوں پرندو نے مضبوط

لکڑی لی اور کچھوے سے کہا، "اس لکڑی کو اپنے منہ سے پکڑو اور ہم دونوں کونوں سے پکڑتے ہیں۔ اس طرح ہم سب اڑیں گے، مگر یاد رکھو، اگر تم نے اپنا منہ کھولا، تم گر جاؤ گے اور مر جاؤ گے۔"

"میں ایک لفظ بھی نہیں بولوں گا،" کچھوے نے کہا، اور اس طرح تینوں دوست اڑنے لگے۔ وہ بادشاہ کے محل کے اوپر سے گذر رہے تھے۔ محل کے قریب کچھ بچے کھیل رہے تھے۔ انہوں نے کچھوے کو اڑتا ہوا دیکھا اور چلانا شروع کر دیا، "دیکھو! پرندے کچھوے کو اڑا رہے ہیں۔" کچھوے نے یہ سنا اور غصے میں آ گیا۔ اس لیے، اس نے اپنا منہ کھولا اور نیچے گر گیا اور آپ کے قدموں میں گر گیا۔ بادشاہ چپ ہو گیا۔

"اب میں سمجھ گیا، زیادہ بولنا غلط ہے،" کچھ دیر کے بعد بادشاہ نے کہا، اس دن کے بعد بادشاہ بہت کم بولتا تھا اور اپنے لوگوں کے لیے زیادہ کام کرتا تھا۔

For Teachers: استادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students to adopt good habits and to leave the bad habits.

طلباء کو اچھی عادات اپنانے اور بری عادات چھوڑنے کے لیے کہیں۔
شاگردن کی سنیون عادتون اپنائٹ ۽ خراب عادتون چڈٹ لاء چتو۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Long	بہت پہلے	گھٹو اڳ
Talk	بولنا	ڳالهائڻ
Too much	بہت زیادہ	تمام گھٹو
Little	چھوٹا	ننڍو
Soon	جلد	جلدي
Get tired	تھک جانا	تڪجي پوڻ
Angry	ناراض	ناراض
Wise man	عقلمند، ذہین	عقلمند، سياڻو
Feet	پاؤں	پير
Replied	جواب دیا	جواب ڏنو
Mountain	پہاڑ	پهاڙ

ENGLISH	URDU	SINDHI
Geese	پرندے (قازیں)	هنس پکي
Fly	اڑنا	اڏرڻ
Tortoise	کچھوا	کمي
Mouth	منھ	وات
Shut	بند	بند
During	دوران	دوران
Journey	سفر	سفر
Promise	وعدہ	واعدو
Strong	مضبوط	مضبوط
Stick	ڈنڈا	ڏنڊو
Hold	پکڑنا	پڪڙڻ
Together	ساتھ	گڏ
Remember	یاد رکھنا	ياد رکڻ
Fall down	نیچے گرنا	هيٺ ڪرڻ
Passing over	اوپر سے گذرنا	مٿان گذرڻ
Palace	محل	محل
Shouting	چلانا	رڙيون ڪرڻ
Silent	خاموش	خاموش
Understand	سمجھنا	سمجھڻ

Exercise

A Make sentences using the following words:

tortoise, king, angry, silent, mountains, people.

1. Tortoise was the friend of geese.
2. The name of king was Walidad Shah.
3. Don't get angry with me.

-
-
- I like the silent people.
 - She like to climb on Mountains.
 - We are the people of Pakistan.

B Answer the following questions.

1. Where did the king live?

Ans: The king lived in Turkey.

2. What was the name of the king?

Ans: The name of the king was Walidad Shah.

3. What was his habit?

Ans: His habit was talking too much.

4. Why did the tortoise fell down?

Ans: The tortoise fell down because he opened his mouth.

5. What lesson do we learn from this story?

Ans: We learn the lesson from this story that we should not talk too much.

C Fill in the blanks:

1. He lived at Turkey.

2. He did very little work for his people.

3. That tortoise lived in the Karakoram mountains.

4. Every year the geese flew to their homes in the south.

5. The two birds then took a strong stick.

6. Soon they were passing over the king's palace.

7. It is wrong to talk too much.

D Match the columns:

Column A

Long long ago

That tortoise lived in the

As usual, the king

Column B

Karakoram mountain.

started talking.

there lived a king.

Answers:

Long long ago

That tortoise lived in the

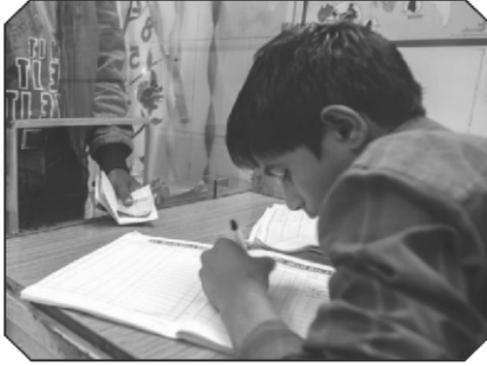
As usual, the king

there lived a king.

Karakoram mountains.

started talking.

ايمانداري کو هميشه انعام ملتا ہے ايمانداريءَ کي هميشه انعام ملي ٿو

ناصر هڪ غريب ماڻهوءَ جو پٽ هو. هن جو والد ايماندار ماڻهو هو. هُو پنهنجي پٽ کي اسڪول موڪليندو هو ۽ هن کي محنت ڪرڻ لاءِ چونڊو هو. ناصر سچ ۾ تمام گهڻي محنت ڪئي. هُو هڪ شاگرد هو. هن کي استاد پيار سان پڙهائيندا

هئا. تنهنڪري هن هاءِ اسڪول جو امتحان سٺين مارڪن ۾ پاس ڪيو. جيئن ته هن جو والد غريب هو، هُو کيس ڪاليج نه موڪلي سگهيو. تنهنڪري ناصر نوڪريءَ جي ڳولها ڪئي. هُو پنهنجي ڳوٺ جي ڀر واري ڪارخاني جي مئنيجر ڏانهن ويو. مئنيجر کيس چست ۽ ذهين ڏٺو. هن کيس پنهنجي آفيس ۾ ڪلارڪ جي نوڪري ڏني. ناصر جي والد کيس محنت ڪرڻ ۽ ايماندار ٿيڻ جي صلاح ڏني.

ناصر ڪارخاني ۾ محنتي هو. مئنيجر هن کان ڏاڍو خوش هو. آفيس جي وقت کانپوءِ ناصر پڙهڻ جاري رکيو. ٻن سالن کانپوءِ هو ٻارهين درجي جو امتحان پاس ڪري ويو. هن بي اي ڪئي ڪارخاني ۾ ليڪاريءَ (حساب ڪتاب رکندڙ) طور ترقي ڪيائين.

هڪ ڏينهن مئنيجر ناصر جو امتحان وٺڻ جو فيصلو ڪيو. هن پنهنجو هڪ ماڻهو سندس ڏانهن موڪليو. ان ماڻهوءَ ناصر کي غلط بل پاس ڪرڻ جي عيوض وڏي رقم ڏيڻ جي آڇ ڪئي. ناصر گهڻو ناراض ٿيو ۽ ائين ڪرڻ کان انڪار ڪيائين. ماڻهو واپس ويو ۽ مئنيجر کي ٻڌايائين. مئنيجر، ڪارخاني جي مالڪ کي ٻڌايو. مالڪ پڻ ناصر کان ڏاڍو خوش ٿيو ۽ ان جي پگهار ۾ گهڻو واڌارو ڪيو.

مالڪ کي ڪاروبار ۾ گهڻو فائدو ٿي رهيو هو ۽ هو اڳي ئي هڪ ٻئي ڪارخاني قائم ڪرڻ جي لاءِ سوچي رهيو هو. هن ائين ڪيو، ۽ ناصر کي نئين ڪارخاني جو مئنيجر بڻائڻ جو فيصلو ڪيو. مالڪ، ناصر کان تمام

خوش ہو، ۽ سندس پگھار ۾ اضافو ڪيائين. ناصر هاڻي سٺي پگھار وارو وڏو ماڻهو هو. اهو سڀ انهيءَ جي ايمانداريءَ جو انعام هو. هن جو والد تمام خوش هو ۽ چيائينس، ”پٽ زندگيءَ ۾ سدائين ايماندار ٿي. ايمانداريءَ کي هميشه انعام ملي ٿو.“

ناصر ايڪ غريب آدمي کا بيٺا ٿيا. اس کا والد ايماندار شخص ٿيا. وه اپنے بيٺي کو اسڪول بهجتا ٿيا اور اسے محنت ڪرڻے کے لیے ڪهتا ٿيا. ناصر نے واقعي بهت محنت ڪي. وه ايڪ اچھا شاگرد ٿيا. اسے اساتذہ پيار سے پڙھاتے ٿيے. اس لیے اس نے هائي اسڪول کا امتحان اچھے نمبروں میں پاس ڪيا.

جيسا ڪه اس کا والد غريب ٿيا، وه اسے ڪا ڪم ڪم نهين بهيج سکا. اس لیے ناصر نے ملازمت ڪي تلاش ڪي. وه اپنے گاؤں کے قريبي ڪارخانے کے مينجر کے پاس گئے. مينجر نے اسے چست اور ذين پايا. اس نے اسے اپنے آفس میں ڪلرڪ ڪي ملازمت دي. ناصر کے والد نے اسے محنت ڪرڻے اور ايماندار بننے کا مشوره دي.

ناصر ڪارخانے میں محنتي ٿيا. مينجر اس سے بڙا خوش ٿيا. آفس کے وقت کے بعد ناصر نے پڙهنا جاري رکھا. دو سالوں کے بعد اس نے بارهويں جماعت کا امتحان پاس ڪيا. اس نے بي اے ڪي اور ڪارخانے میں اڪائونٽ (مينب) کے طور پر ترقي ڪي.

ايڪ دن مينجر نے ناصر کا امتحان لينے کا فيصله ڪيا. اس نے اپنا ايڪ آدمي اس ڪي طرف بهيجا. اس آدمي نے ناصر کو غلط بل پاس ڪرڻے کے بدلے میں بڙي رقم دينے ڪي پيش ڪش ڪي. ناصر بهت ناراض هو اور ايسا ڪرڻے سے انڪار ڪر دي. آدمي واپس چلا گیا اور مينجر کو بتايا. مينجر نے ڪارخانے کے مالڪ کو بتايا. مالڪ بهي ناصر سے بهت خوش ٿيا اور اس ڪي تنخواه میں مزيد اضافه ڪيا.

مالڪ کو ڪاروبار میں زياده فائده هو رها ٿيا اور وه پہلے هي ايڪ دوسرے ڪارخانے کو قائم ڪرڻے کا سوچ رها ٿيا. اس نے ايسے هي ڪيا اور ناصر کو نئے ڪارخانے کا مينجر بنانے کا فيصله ڪيا. مالڪ ناصر سے بهت خوش ٿيا اور اس ڪي تنخواه میں اضافه ڪيا. ناصر اب اچھي تنخواه والا بڙا آدمي ٿيا. يه سب اس ڪي ايمانداري کا انعام ٿيا. اس کا والد بهت خوش ٿيا اور اس سے ڪها، ”بيٺا زندگي میں هميشه ايماندار بنا، ايمانداري کو هميشه انعام ملتا هي.“

استادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students about honesty and emphasize them to be honest.

طلباء کو ایمانداري سے آگاہ کریں اور ایماندار بننے کی تاکید کریں۔

شاگردن کی ایمانداريء کان آگاہ کریو ۽ ایماندار ٹیٹھ جي تاکید کریو۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Honesty	ایمانداری	ایمانداری
Pay	ادا کرنا	ادا کرڻ
Always	ہمیشہ	ہمیشہ
Poor	غریب	غریب
Honest	ایماندار	ایماندار
Work hard	محنت	محنت
Really	حقیقت میں	حقیقت
Love	پیار	پیار
Care	خیال کرنا	خیال کرڻ
Passed	پاس کیا	پاس کریو
Secure	حاصل کرنا	حاصل کرڻ
Look for a job	نوکری تلاش کرنا	نوڪري ڳولھڻ
Village	گاؤں	ڳوٺ
Intelligent	ذہین	ذہین
Smart	اچھا	سنو
Advised	مشورہ دیا	مشورو ڏنو
Pleased	خوش	خوش
Continued	جاری	لاڳیتو
Promote	ترقی	ترقي
Decided	فیصلہ کیا	فیصلو کیو
Offer	پیش کش	پیش کش

ENGLISH	URDU	SINDHI
Large	بڑا، بہت	گھڻو، وڏو
Wrong bill	جھوٽا بل	ڪوڙو بل
Angry	ناراض	ناراض
Owner	مالڪ	مالڪ
Raise	بڙھانا	وڌائڻ
Pay	تنخواھ	پگھار
Profit	فائدہ	فائدو
Business	ڪاروبار	ڪاروبار
Already	پھلے ہی	پھريان ئي
Thinking	سوچنا	سوچڻ
Set up	لڳانا	ناھڻ
Reward	صلہ / انعام	انعام

Exercise

A Answer the following questions.

1. Who was Nasir?
Ans: Nasir was a son of a poor man.
2. What kind of student he was?
Ans: Nasir was a good student.
3. What job did he get?
Ans: He got the job of clerk.
4. How did he continue his study?
Ans: Nasir continued his study after office hours.
5. How did the manager test the honesty of Nasir?
Ans: Manager sent one of his man to the Nasir. The man offered to pay a large sum of money to Nasir, if the letter could pass a wrong bill.

6. Why did the owner make Nasir the manager of his factory?

Ans: The owner made Nasir the manager because of his honesty.

7. What did Nasir's father advise him?

Ans: Nasir's father advised him, "Son always be honest in your life. Honesty always pays."

B Fill in the blanks:

- Nasir was the son of a poor man.
- He was a good student.
- His teacher taught him with love and care.
- The manager was very pleased with him.
- He was promoted as manager in the factory.
- One day the manager decided to test Nasir's honesty.
- All this was the reward of his honesty.

C Make sentences using the following words:

love, decide, poor, factory, accountant, honesty, teacher.

- I love my country.
- You decide to go to Lahore.
- Nasir was a poor boy.
- Nasir went to the factory for the job.
- He became an accountant in the factory.
- Honesty always pays.
- My favourite teacher is Sir Ghulam Shabir.

D Write down the plurals of singulars.

singular	plural	singular	plural	singular	plural
son	sons	teacher	teachers	school	schools
poor	poors	office	offices	factory	factories

E Tick (✓) the true and cross (✗) the false statements.

- Nasir was the son of a rich man. ✗
- His father was poor, he could not send him to collage. ✓
- Nasir had to look for a job. ✓
- Nasir lazy at the factory. ✗
- Nasir continued to study after office hours. ✓

ناصر الدین مرآت خان ایک مشہور معمار نے اس مینار کا نقشہ بنایا تھا۔ مینار کی تعمیر 23 مارچ 1960ء میں شروع ہوئی اور 31 اکتوبر 1968ء میں مکمل ہوئی۔ جس بنیاد پر مینار کھڑا ہے، اس میں کئی پھول کی پنکھڑیاں بنی ہوئی ہیں۔ ہر ایک پنکھڑی پر لکھا ہوا ہے، ایک پنکھڑی پر اللہ تعالیٰ کے 99 نام لکھے ہوئے ہیں۔ ایک پنکھڑی پر پاکستان کی قرارداد کی عبارت لکھی ہوئی ہے۔ چار پنکھڑیوں پر عظیم قائد کے فرمودات لکھے ہوئے ہیں۔ ایک پنکھڑی پر علامہ اقبال کی نظم لکھی ہوئی ہے۔ ہر مہینے ہزاروں افراد مینار پر آتے ہیں۔

For Teachers: استادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students about the history and importance of Minar-e-Pakistan.

طلباء کو مینارِ پاکستان کی تاریخ اور اہمیت سے آگاہ کریں۔

شاگردن کی مینارِ پاکستان جي تاريخ ۽ اهميت کان آگاہ کریو۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Visitors	سیر کرنے والے	سیر کرڻ وارا
Attract	کشش کرنا	کشش کرڻ
Thousand	ہزار	ھزار
Poet	شاعر	شاعر
Laque	سنگ مرمر	سنگ مرمر
Resulation	قرارداد	قرار داد
Important	اہم	اھم، ضروري
Symbol	نشان	نشان
Creation	بناوٹ	ناھڻ
Unity	یکجہتی	بڌي
Reminds	یاد دلانا ہے	یاد ڏيارڻ
Struggle	جدوجہد	جدو جھد
Separate	الگ	جدا

ENGLISH	URDU	SINDHI
Homeland	ملڪ	ملڪ
Meeting	مجلس	گڏجاڻي
Historic	تاريخي	تاريخي
Designed	نقشہ بنایا	نقشو ٺاهيو
Famous	مشهور	مشهور
Architect	انجنيئر	انجنيئر
Construction	تعمير	اڏاوت
Began	شروع ٿيو	شروع ٿيو
Completed	پورا ٿيو	پورو ٿيو
Base	بنياد	بنياد
Stands	کھڙا ٿيو	بيٺو آهي
Each	هر ايڪ	هر هڪ
Exactly	بلڪل	بلڪل
Height	لمبائي	ڊيگھ

Exercise

A Answer the following questions.

1. What is Minar-e-Pakistan?

Ans: Minar-e-Pakistan is an important monument of Pakistan.

2. What does it remind us?

Ans: It reminds us of the struggle of the Muslims of the sub-continent of a separate homeland.

3. What is the height of Minar-e-Pakistan?

Ans: The height of the Minar-e-Pakistan is 59.7 meters.

4. When did Pakistan resolution pass?

Ans: Pakistan resolution was passed on March 23, 1940.

5. When did its construction begin?

Ans: The construction of the Minar began on March 23, 1960.

6. Who designed the Minar?

Ans: The minar was designed by Nasiruddin Mur'at Khan.

7. When did All India Muslim League meeting hold?

Ans: All India Muslim League meeting was held in March 1940 at Minto Park now named Iqbal Park.

B Re-arrange the sentences:

1. 59.7 the of the height Minar is.
2. 23 March on the Pakistan resolution passed was.
3. it on writing has a plaque each.
4. March 23, 1960 began on minar of the construction the.
5. every month attracts the minar visitors thousands of.

Answers:

1. The height of Minar is 59.7.
2. Paksitan resolution was passed on the 23 March.
3. Each plaque has a writing on it.
4. The construction of the Minar began on March 23, 1960.
5. The Minar attracts thousands of visitors every month.

C Fill in the blanks:

1. It is the symbol of the creation and unity of Pakistan.
2. The height of the Minar is 59.7 meters.
3. The Pakistan Resolution was passed on 23 march.
4. The minar was designed by Nasiruddin Mur'at.
5. The base on which the Minar stands has a number of plaque.
6. There is a plaque which has the names of Allah.

D Make sentences using the following words:

monument, symbol, meeting, famous, plaques, resolution.

1. Minar-e-Pakistan is an important monument of Pakistan.
2. It is a symbol of unity.
3. We want to held a meeting of friends.
4. Muhammad Ali Jinnah was the famous leader.
5. The base on which the minar stands has a number of plaques.
6. Pakistan resolution was passed on March 23, 1940.

E Write down the opposite words.

word	opposite	word	opposite	word	opposite
separate	together	unity	disunity	passed	failed
began	ended	height	width	famous	unknown

ایک چھوٹا سیٹی بجانے والا ھک ننڍو سیٽي وڄائيندڙ

منهنجي امڙ آهستي سيٽي وڄائي،

منهنجي بابا بهادريءَ سان سيٽي وڄائي.

منهنجي پيءُ خوشيءَ سان سيٽي وڄائي،

۽ مان سڄو ڏينهن ڪندو رهيس!

مان پنهنجو ساهه اندر ڪنيم،

مان پنهنجو ساهه ٻاهر ڪڍيم.

پر جيڪو توهان ٻڌو اهو ساهه جي ڦوڪ آهي،

۽ اهو ڪو گيت نه آهي!

پر اڄ مان چانهه پڪيءَ جو آواز ٻڌو،

هڪ خوش، ننڍو ۽ نئون پڪي.

صوف جي وڻ مان سيٽي وڄائيندي،

هن ڄاتو ته ڪيئن ڪجي!

پوءِ تڪڙ ۾ مان ساهه اندر ڪنيم،

۽ خوشيءَ سان مان ٻاهر ڦوڪ ڏني.

۽ اوچتو مان تي شرارتي سُر ڪڍيا،

۽ هاڻي مان سيٽي وڄائي سگهان ٿو!

ميري ماڻن آهسته سيٽي بڄائي،

ميرے والد نے بهادری سے سیٹی بڄائي،

میرے بھائی نے خوشی سے سیٹی بڄائي،

اور میں سارا دن کرتا رہا!

میں نے اپنی سانس اندر لی،

میں نے اپنی سانس باہر نکالی،
 مگر جو آپ نے سنا وہ سانس کی پھونک تھی،
 اور وہ کوئی گیت نہیں ہے!
 مگر میں نے آج ایک پرندے کی آواز سنی،
 ایک خوش، چھوٹا سا اور نیا پرندے۔
 سیب کے درخت سے سیٹی بجاتے،
 وہ سمجھ گیا کہ کس طرح کریں!
 پھر جلدی سے سانس اندر لی،
 اور خوشی سے باہر پھونک دی،
 اور اچانک میں نے تین شرار شِرنکالے،
 اور اب میں سیٹی بجا سکتا ہوں!

ENGLISH	URDU	SINDHI
Little	چھوٹا	ننڍڙو
Whistles	سیٹی بجانے والا	سیتی و جائڻ وارو
Softly	زری سے	نرمیء سان
Bravely	بہادری سے	بھادریء سان
Merrily	خوشی سے	خوشیء سان
Tried	کوشش کی	کوشش ڪئي
Breathe	سانس لینا	ساهر ڪڻڻ
Inwards	اندر وٺی	اندریون
Outwards	بیرونی	باهر یون
Heard	سنا	ٻڌو
Happy	خوش	خوش

ENGLISH	URDU	SINDHI
Young	جوان	جوان
Discovered	دریافت	دریافت، ایجاد
Quick	جلدی میں	جلدی
Suddenly	اچانک	اوچتو

For Teachers: استادن لاء: برائے اساتذہ

Make the students to prepare poem's rhythm and to sing it in a course.

طلباء سے نظم کا سر بنانے اور اسے کورس میں گانے کی لیے کہیں۔
شاگردن کی نظم جو سر ناھٹ ۽ کین کورس یر گائٹ لاء چئو۔

Exercise

A Write down the opposite words.

word	opposite	word	opposite	word	opposite
softly	hardly	bravely	cowardly	today	tomorrow
new	old	tree	plant	quick	late
happy	unhappy	out	in	young	old

B Write down the plurals of singulars.

singular	plural	singular	plural	singular	plural
mother	mothers	tree	trees	song	songs
brother	brothers	apple	apples	bird	birds

C Fill in the blanks:

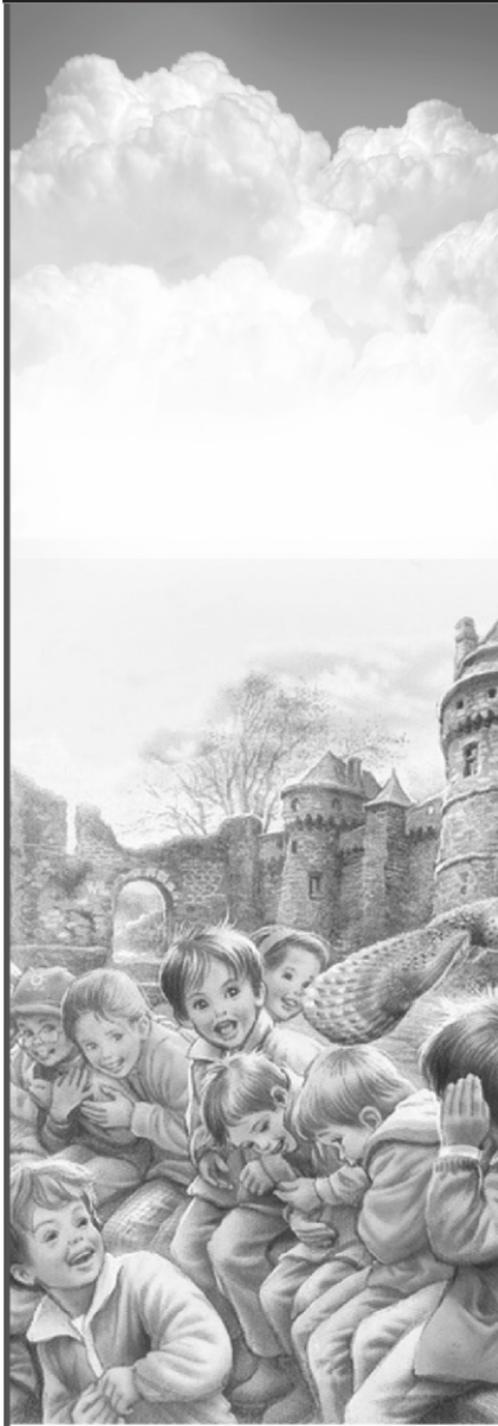
1. My mother whistled softly.
2. My father whistled bravely.
3. My brother whistled merrily.
4. And I tried all day along!
5. But today I heard a bluebird.

D Make sentences using the following words:

happy, young, new, bird, tree, song.

1. She is very happy.
2. This is my young brother.
3. I have to buy some new books.
4. They saw a beautiful bird.
5. Birds sit on a tree.
6. Let us children sing a song.

ڪجهه ٻار محلن ۾ رهن ٿا
 لوهي دروازي جي پويان
 ۽ سون جي بسترن تي سمهن ٿا
 جڏهن ته اهي دير سان جاڳن ٿا
 ڪجهه بيا ٻار خيمن ۾ رهن ٿا
 هر طرف ڪنڀ هوندا آهن
 ۽ ڪمبلن ۾ ڪپڙي جي ٻُر ڪڻن ٿا
 جيڪي زمين تي پڪڙيل هوندي آهي
 ۽ اترين طرف، جيڪي ٻار رهن ٿا
 عمدہ نهيل گهرن ۾
 ۽ سوچن ٿا ته بستر پشم جا نهيل هجن
 تمام عمدہ قسم جا آهن
 اهڙن ملڪن ۾ جتي راتيون گرم ٿين ٿيون،
 ٿڌي هوا نه لڳندي آهي
 ٻار بانس جي نهيل بسترن تي سمهن ٿا
 جيڪي وڻن ۾ چنبڙيل هوندا آهن
 مان سوچان ٿو هڪ ڏينهن چؤڌاري سفر ڪندس
 ۽ هر ڌرتيءَ جو سير ڪندس
 ۽ اها ٻولي ڳالهائڻ سکندس جيڪا
 هر هڪ ٻار سمجهي سگهي.
 ۽ جيڪڏهن اهي مون کان چاهيندا،
 مان کين مختلف قسم جا ڪرتب ڏيکاريندس
 جيڪي مان ڪرڻ چاڻيان ٿو
 پوءِ اهي مون کان سوال پڇڻ چاهيندا
 ۽ مان انهن کان پيا پڇندس،
 ايستائين جو آخرڪار اسان سمجهون
 پيرون ۽ پاڻن وانگر.

بچے بانس کے بنے ہوئے بستروں پر سوتے ہیں
جو درختوں میں جکڑے ہوتے ہیں

میں سوچتا ہوں کہ ایک دن چاروں طرف سفر کروں گا
اور زمین کا سیر کروں گا

اور وہ زبان سیکھوں گا جو
ہر بچہ سمجھ سکے

اور اگر وہ مجھ سے چاہیں گے
میں ان کو مختلف قسم کے کرتب دکھاؤں گا
جو میں جانتا ہوں

پھر وہ مجھ سے سوالات پوچھنا چاہیں گے
اور میں ان سے دوسرے پوچھوں گا،
یہاں تک کہ آخر کار ہم سمجھیں
بہنوں اور بھائیوں کی طرح

کچھ بچے مخلوں میں رہتے ہیں
لوہے کی بنی ہوئی گیٹ کے پیچھے

اور سونے کے بستروں پر سوتے ہیں
جبکہ وہ دیر سے جاگتے ہیں

کچھ دوسرے بچے خیموں میں رہتے ہیں
ہر طرف کچرا پڑا ہوتا ہے

اور کمبلوں میں کپڑے کا کچرا اٹھاتے ہیں
جو زمین پر پھیلا ہوا ہوتا ہے

اور شمال کی جانب جو بچے رہتے ہیں
عمدہ بنے ہوئے گھروں میں

اور سوچتے ہیں کہ بستر نرم کھال کے بنے ہوئے ہوں
بہت اعلیٰ قسم کے ہیں

ایسے ممالک میں جہاں راتیں گرم ہوتی ہیں
ٹھنڈی ہوا نہیں لگتی ہے

For Teachers: برائے اساتذہ

Make the students to prepare poem's rhythm and to sing it in a course.

طلباء سے نظم کا سُر بنانے اور اسے کورس میں گانے کی لیے کہیں۔

شاگردن کی نظم جو سُر ناھٹن ۽ کین کورس ۾ ڳائڻ لاءِ چئو۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Other	دوسرے	ٻيا
Children	بچے	ٻار
Palace	محل	محل

ENGLISH	URDU	SINDHI
Behind	پيچھے	پويان
Iron gate	لوہے کا دروازہ	لوهي دروازو
Tents	شاميانے	شاميانا
Blankets	ڪمبل	ڪمبل
Spread	پھيلانا	پڪيڙڻ
Around	چاروں طرف	چوڌاري
Naps	هلڪي نيند	هلڪي نند
Built	بنايا	ناھيو
Nice	اچھا	سنو
Beds	بسترے	بسترا
Made of	بناھوا	نھيل
Really	حقيقت میں	حقيقت ۾
Hot	گرم	گرم
Single	اڪيلا	اڪيلو
Breeze	بادصبا	صبح جي هوا
Sleep	سونا	سمهڻ
Bamboo	بانس	بانس
Trees	درخت	وڻ
Travel	سفر کرنا	سفر ڪرڻ
Land	زمين	زمين
Learn	سيکھنا	سکڻ
Speak	بولنا	ڳالهائڻ
Understand	سمجھنا	سمجھڻ
Kind	اقسام	قسم

ENGLISH	URDU	SINDHI
Tricks Untill	کرتب جب تک	کرتب جیستائین

Exercise

A Fill in the blanks:

1. Some children live in palaces.
2. Behind an iron gate.
3. Some other children live in tents.
4. The children sleep in bamboo beds.
5. Some day I'll travel round.

B Make sentences using the following words:

gold, around, children, hot, learn, speak.

1. Woman likes gold.
2. We see poverty around the world.
3. Children play cricket together.
4. She feels very hot.
5. We should learn from every thing.
6. Don't speak harsh with anyone.

C Rearrange the sentences.

1. of houses nice in built.	1. In houses built of nice.
2. very are nice really.	2. Are really very nice.
3. every visit and land.	3. And visit every land.
4. understand each can child.	4. Each child can understand.

عيد الاضحى هر سال ذوالحج جي 10 تاريخ تي ملهائي ويندي آهي. هن ڏينهن تي ماڻهو حضرت ابراهيم عليه السلام جي عظيم قربانيءَ جي ياد ۾ جانور قربان ڪندا آهن، جيڪو الله جي راضي لاءِ پنهنجي پٽ جي قرباني ڏيڻ جي لاءِ تيار هو.

ذوالحج جي ڏينهن (2) تاريخ هئي، احمد ۽ راحيل پنهنجي والد سان قربانيءَ جي پڪري وٺڻ لاءِ بازار هلڻ لاءِ ضد ڪئي. انهن جو والد کين بازار وٺي ويو. هتي ڪيترائي جانور جهڙوڪ پڪريون، ريون، گئون، ۽ اٺ هئا. گهڻي ڪوشش کانپوءِ، اهي پڪري وٺڻ ۾ ڪامياب ٿيا.

احمد جو والد ڪاسائيءَ ڏانهن ويو ۽ کيس عيد نماز کانپوءِ پڪري قربان ڪرڻ لاءِ جلدي اچڻ لاءِ چيائين. عيد جي ڏهاڙي تي احمد ۽ راحيل ٻئي ڏاڍا خوش هئا. انهن کي نوان وڳا پهريل هئا. اهي ڪجهه وقت پڪريءَ سا ڪيڏيا. اٽڪل 9 وڳي ڪاسائي آيو. هن جانور ذبح ڪيو ۽ گوشت تيار ڪيو. احمد ۽ راحيل ٻنهي غريبن، پاڙيوارن ۽ مائتن ۾ گوشت ورهائيو. انهن کي سڄو ڏينهن مزو آيو. شام جو، سندن والدين کين باغيچي ۾ وٺي ويا. انهن اتي مختلف رانديون ڪيڏيون. رات جو، اهي خوشيءَ سان ٻه ٽڪڙي گهر واپس آيا.

عيد الاضحى هر سال ذوالحج کي 10 تاريخ ڪو منائى جاتي هـ۔ اس دن پر لوگ حضرت

ابراہیم علیہ السلام کی عظیم قربانی کی یاد میں جانور قربان کرتے ہیں، جو اللہ پاک کی رضا کے لیے اپنے بیٹے کی قربانی دینے کے لیے تیار تھے۔

ذوالحجہ کی دوسری (2) تاریخ تھی۔ احمد اور راحیلہ نے اپنے والد کے ساتھ قربانی کی بکری خریدنے کے لیے بازار جانے کے لیے ضد کی۔ ان کے والد ان کو بازار لے گئے۔ یہاں بہت سے جانور جیسے: بکریاں، بھیریں، گائیں اور اونٹ تھے۔ بہت کوشش کے بعد، وہ بکری لینے میں کامیاب ہوا۔ احمد کے ابو قضائی کی طرف گئے اور اسے عید نماز کے بعد بکری قربان کرنے کے لیے جلدی آنے کا کہا۔ عید کے دن پر احمد اور راحیلہ دونوں بہت خوش تھے۔ ان کو نئے جوڑے پہنے ہوئے تھے۔ وہ کچھ وقت بکری کے ساتھ کھیلے۔ تقریباً 9 بجے قضائی آیا۔ اس نے جانور ذبح کیا اور گوشت تیار کیا۔ احمد اور راحیلہ دونوں نے غریبوں، پڑوسیوں اور رشتہ داروں میں گوشت بانٹا۔ انہیں سارا دن مزا آیا۔ شام کے وقت، ان کے والدین ان کو باغ میں لے گئے۔ انہوں نے وہاں مختلف کھیل کھیلے۔ رات کو وہ خوشی سے مگر تھک کر گھر واپس آئے۔

For Teachers: استادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students about Islamic Holy days of Eid.

طلبا کو عید کے مقدس تہوار کے بارے میں بتائیں۔ شاگردن کی عید جی مقدس ڈھاژن بابت آگاہی ڈیو۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Celebrate	منانا	ملھائڻ
Sacrifice	قربان کرنا	قربان ڪرڻ
Animals	جانور	جانور
Refresh	تازہ	تازو
Memory	یاد میں	یاد ۾
Insisted	اصرار کیا	زور ڏنو
Struggle	محت	محت
Secceeded	کامیاب ہوا	کامیاب ٿيو
Butcher	قضائی	کاسائي
Slaughter	ذبح کرنا	ذبح ڪرڻ

ENGLISH	URDU	SINDHI
Wearry	پہننا	پائڻ
Prepare	تیار کرنا	تیار ڪرڻ
Meat	گوشت	گوشت
Distributed	تقسیم کیا	ورھايو
Poor	غریب	غریب
Neighbours	پڑوسی	پاڙيسري
Relative	رشتہ دار	رشتيدار
Tired	تھکا ہوا	ٽڪل

Exercise

A Answer the following questions.

1. When is Eid-ul-Azha celebrated?

Ans: Eid-ul-Azha is celebrated every year on the 10th of Zil-Hajj.

2. What do people on this day?

Ans: On this day people sacrifice animals the memory of sacrifice his son to please Allah.

3. Where did Ahmad and Raheela go with their father?

Ans: Ahmed and Raheela went to the market with their father.

4. Did they buy a cow?

Ans: No, They did not buy a cow. They bough a goat.

5. What does Eil-ul-Azha remind us?

Ans: This day reminds us the memory of great sacrifice of Hazrat Ibrahim (A.S) who was ready to sacrifice his son to please Allah.

B Fill in the blanks:

1. On this day people sacrifice the animals.

2. Their father took them to the market.

3. Ahmad and Raheela both were very happy.

4. They enjoyed themselves all the day.

C Make sentences using the following words:

people, great, memory, sacrifice, buy, insisted.

1. People are going to the masjid.
2. 10th of Zul-Hajj is great day for Muslims.
3. Computer has a memory power.
4. We are going to sacrifice a goat on this day.
5. You wanted to buy some note books.
6. Ahmed Raheela insisted to go to market with their father.

D Tick (✓) the true and cross (✗) the false statements.

1. Eid-ul-Azha is celebrated every year on the 10th Zil-Hajj. ✓
2. Their father took them to cinema. ✗
3. After great struggle, they succeeded to buy a goat. ✓
4. On Eid day Ahmad and Raheela both were very happy. ✓
5. They were wearing old dresses. ✗

E Write down the plurals of singulars.

singular	plural	singular	plural	singular	plural
year	years	son	sons	market	markets
animal	animals	sacrifice	sacrifices	goat	goats

F Match the columns:

Column A

After great struggle,
Their father took them
They were wearing

Column B

to the market.
new dresses.
they succeeded to buy a goat.

Answers:

After great struggle, they succeeded to buy a goat.
Their father took them to the market.
They were wearing new dresses.

Unit 20

A Fox and the Clever Stork

ايڪ لومڙي اور چالاڪ آبي پرندہ هڪ لومڙي ۽ چالاڪ آبي پڪي

هڪ پيري جي ڳالهه آهي، هڪڙي چالاڪ لومڙي رهندي هئي جيڪا پنهنجي خوفائن ۽ بيوقوفيءَ وارن ڪمن سان هميشه سڀني کي دوکو ڏيڻ ۽ دغا ڪرڻ چاهيندي هئي. لومڙي هميشه ٻين کي چالاڪ دماغ سان دوکو ڏيندي هئي. هو اعتماد حاصل ڪرڻ جي لاءِ ٻين جانورن سان منو ڳالهائيندي هئي. هڪ ڏينهن هن آبي پڪيءَ سان دغا ڪرڻ ۽ مذاق ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي. هو آبي پڪيءَ جي دوست بڻي ۽ سندس اعتماد حاصل ڪيائين.

لومڙيءَ هڪ تمام سٺي دوست وانگر عمل ڪيو ۽ آبي پڪيءَ جي سار سنڀال ڪئي. هڪ ڏينهن، هن آبي پڪيءَ کي پاڻ سان جشن ڪرڻ لاءِ دعوت ڏني ۽ پنهنجي دوست کي ذاتقيدار کاڌو ڪارائڻ پئي چاهيو. خوش ٿيندڙ آبي پڪيءَ دعوت قبول ڪئي.

لومڙي، آبي پڪيءَ سان تمام ذاتقيدار کاڌو ڏيڻ جو واعدو ڪيو. لومڙي پاران ذاتقيدار رات جي مانيءَ کي ذهن ۾ رکندي، آبي پڪي سڄو ڏينهن بڪايل رهيو. لومڙي، آبي پڪيءَ کي پنهنجي گهر وٺي وئي. هن، آبي پڪيءَ کان معافي ورتي ته بيماريءَ جي ڪري هو ٻيو ڪجهه نه ٺاهي سگهي ۽ ڪجهه يخني کيس آڇيائين. آبي پڪي جيتوڻيڪ غمگين ٿيو، لومڙي جو خيال رکيو، ۽ يخنيءَ سان خوش هو. چالاڪ لومڙي کيس تراڪڙي پيالي ۾

يخني ڏنائين! آبي پڪيءَ جو تراڪڙي پيالي ۾ يخني وٺي هوش اڏامي ويو. آبي پڪي ڊگهي چهنب سان به يخني نه پي سگهيو. جيئن ته لومڙي آسانيءَ سان پليٽ مان يخني پي وئي، آبي پڪي يخنيءَ جو ڍڪ پيئڻ جي قابل به نه ٿي سگهيو. اهو صرف پنهنجي چهنب سان يخنيءَ کي چُهِي سگهيو.

لومڙي، آبي پڪيءَ کان پڇو، ”يخني ڪيئن آهي؟ ڇا توکي اها پسند نه آهي؟“

بڪايل آبي پڪيءَ ورائيو، اوه! تمام سنو، پر مونکي پيٽ ۾ تڪليف آهي ۽ مان وڌيڪ يخني نٿو پي سگهان!

مان، توهان جي تڪليف لاءِ شرمندو آهيان؛ لومڙيءَ چيو.

آبي پڪيءَ ورائيو، اوه پيارا! مهرباني ڪري تون شرمندو نه ٿيءُ. منهنجي صحت سان ڪجهه مسئلو ٿي پيو آهي ۽ تنهنجي آچيل شيءِ مان نٿو مزو وٺي سگهان. مهرباني ڪري پنهنجي صحت جو خيال رک.

هو، لومڙي جو شڪريو ادا ڪري هليو ويو!

جڏهن ته، آبي پڪي، لومڙي جي دوکيبازي سمجهي ويو ۽ کيس سبق سيکارڻ جو فيصلو ڪيو. ڪجهه ڏينهن کانپوءِ، لومڙي، آبي پڪيءَ سان ٻيهر مليو ۽ آبي پڪيءَ سان ٻيهر مذاق ڪرڻ جو فيصلو ڪيو. هن دفعي آبي پڪيءَ جو وارو هو. آبي پڪيءَ، لومڙي کي خوشيءَ سان پليڪار ڪيو ۽ کيس منجهند جي مانيءَ کائڻ جي دعوت ڏنائين.

لومڙي ڏاڍي خوش هئي ۽ انهن منجهند جي مانيءَ لاءِ تاريخ مقرر ڪئي. آبي پڪيءَ لومڙي جي پسند جو کاڌو پڇو ۽ منجهند جي کاڌي لاءِ اهو پڇائڻ جي آڇ ڪئي.

اهو ڏينهن آيو ۽ لومڙي، آبي پڪيءَ جي گهر پهتي. آبي پڪيءَ، لومڙي جي يخنيءَ سان خدمت ڪئي ۽ پهريان کيس پيئڻ لاءِ چيو.

يخني سوڙهيءَ ۽ ڊگهي مُنهن واريءَ برنيءَ ۾ هئي. آبي پڪي آسانيءَ سان پنهنجي ڊگهي چهنب سان يخني پيئڻ جي قابل هو، پر لومڙي قابل نه هئي. آبي پڪيءَ، لومڙي کي يخنيءَ مان مزي ماڻڻ لاءِ چيو ۽ ڊگهي مُنهن وارين برنين ۾ پيل ڪجهه ڏانڦيدار کاڌا ڏيکاريا. غمگين لومڙيءَ چيو، منهنجي پيٽ ۾ گهڻي تڪليف آهي. مان هاڻي وڃي رهيو آهيان ۽ ڊوڙيندي

ایک مرتبہ کا ذکر ہے۔ ایک چالاک لومڑی رہتی تھی، جو اپنے خطرناک اور بیوقوفانہ کاموں سے ہمیشہ سب کو دھوکا دینا اور دغا کرنا چاہتی تھی۔ لومڑی ہمیشہ دوسروں کو چالاک دماغ سے دھوکا دیا کرتی تھی۔ وہ اعتماد حاصل کرنے کے لیے دوسرے جانوروں سے پیار سے بولا کرتی تھی۔ ایک دن اس نے آبی پرندے سے دغا کرنے اور مذاق کرنے کی کوشش کی۔ وہ آبی پرندے کی دوست بنی اور اس کا اعتماد حاصل کیا۔

لومڑی نے ایک اچھے دوست کی طرح رویہ رکھا اور آبی پرندے کا خوب خیال رکھا۔ ایک دن، اس نے آبی پرندے کو اپنے ساتھ خوشی منانے کی دعوت دی اور اپنے دوست کو ذائقہ دار کھانا کھلانا چاہتی تھی۔ آبی پرندے نے خوشی سے دعوت قبول کی۔

لومڑی نے، آبی پرندے کو نہایت ذائقہ دار کھانا دینے کا وعدہ کیا۔ لومڑی کی طرف سے ذائقہ دار رات کا کھانا ذہن میں رکھتے گئی، آبی پرندہ سارا دن بھوکا رہا۔ لومڑی، آبی پرندے کو اپنے گھر لے گئی۔ اس نے آبی پرندے سے معافی مانگی کہ بیماری کی وجہ سے وہ کچھ اور نہ بنا سکا اور کچھ شوربا پیش کیا۔ آبی پرندہ غمگین ہوا، لومڑی کا خیال رکھا، اور شوربا میں ہی خوش ہو گیا۔ چالاک لومڑی نے اسے ایک پلیٹ نما برتن میں شوربا دیا۔ آبی پرندے کا ایسے برتن میں شوربا لے کر ہوش اڑ گیا۔ آبی پرندہ لمبی چونچ سے بھی شوربا نہیں لے سکتا تھا۔ جب کہ لومڑی آسانی سے پلیٹ سے شوربا پی گئی۔ آبی پرندہ ایک گھونٹ پینے کے قابل بھی نہ ہوا۔ وہ بس صرف چونچ سے شوربا کو چھوسکا۔

لومڑی نے آبی پرندے سے پوچھا، "شوربا کیسا ہے؟ کیا تمہیں یہ پسند نہیں ہے؟" بھوکے آبی پرندے نے جواب دیا، ارے! بہت اچھا ہے، لیکن مجھے پیٹ میں تکلیف ہے اور میں مزید شوربا نہیں پی سکتا!

میں آپ کی تکلیف کے لیے شرمندہ ہوں؛ لومڑی نے کہا۔ آبی پرندے نے کہا، اوہ ڈیر! برائے مہربانی آپ شرمندہ نہ ہوں۔ میری صحت کے ساتھ کچھ مسئلہ ہوا ہے اور آپ کی دی چیز سے مزا نہیں لے سکتا۔ برائے مہربانی آپ بھی صحت کا

خیال رکھیں۔

وہ لومڑی کا شکریہ ادا کر کے چلا گیا!

جب کہ آبی پرندہ، لومڑی کی دھوکے بازی سمجھ گیا اور اسے سبق سکھانے کا فیصلہ کیا۔ کچھ دنوں کے بعد، لومڑی، آبی پرندے سے دوبارہ ملی اور اس کے ساتھ دوبارہ مذاق کرنے کا فیصلہ کیا۔ اس مرتبہ آبی پرندے کی باری تھی۔ آبی پرندہ لومڑی کو خوش آمدید کہتا ہے اور اسے دوپہر کے کھانے کی دعوت دی۔

لومڑی بہت خوش ہوئی اور انہوں نے دوپہر کے کھانے کے لیے تاریخ مقرر کی۔ آبی پرندے نے لومڑی کی پسند کا کھانا پوچھا اور دوپہر کے کھانے میں وہ پکانے کی پیش کش کی۔ وہ دن آیا اور لومڑی، آبی پرندے کے گھر پہنچی۔ آبی پرندے نے، لومڑی کی شوربے سے خدمت کی اور پہلے کچھ پینے کے لیے کہا۔

شوربا تنگ منہ والے برتن میں تھا۔ آبی پرندہ آسانی سے اپنی لمبی چونچ سے شوربا پینے کے قابل تھا، مگر لومڑی قابل نہیں تھی۔ آبی پرندے نے، لومڑی کو شوربے سے مزالینے کا بولا اور لمبے منہ والے برتنوں میں پڑے ذائقہ دار کھانے دکھائے۔ غمگین لومڑی نے کہا، میرے پیٹ میں بہت تکلیف ہے۔ میں اب جا رہی ہوں اور وہ دوڑتی چلی گئی۔

For Teachers: استنادن لاء: برائے اساتذہ

Teach the students that we should do good behave then others will do the same to you.

طلباء کو سمجھائیں کہ ہمیں دوسروں کے ساتھ اچھا برتاؤ کرنا چاہیے، بعد میں وہ بھی اچھا کریں گے۔

شاگردن کی سمجھایو تہ اسان کی بین سان سنو سلوک کرڻ گھرجی، پوء اھی بہ سنو سلوک کندا.

ENGLISH	URDU	SINDHI
Fox	لومڑی	لومڑی
Clever	چالاک	چالاک
Storts	آبی پرندا	لق لوق پکي

ENGLISH	URDU	SINDHI
Once upon	ايڪ مرتبہ	هڪ دفعو
Cheat	دھوڪا	دوڪو
Deceive	فريب ڪرنا	دوڪو ڪرڻ
Stupid	احمق	احمق
Acts	عمل ڪرنا	عمل ڪرڻ
Trust Worthy	قابل اعتماد	اعتماد ڪرڻ
Tried	ڪوشش ڪي	ڪوشش ڪئي
Fun	مذاق	مذاق
Gain	حاصل ڪرنا	حاصل ڪرڻ
Invite	دعوت ڏيڻا	دعوت ڏيڻ
Feast	دعوت / جشن	دعوت / جشن
Delicious	مزيدار	مزيدار
Food	کھانا	کاڌو
Accepted	قبول ڪيا	قبول ڪيو
Promise	وعدہ	واعدو
Rich	امير / بڙا	امير _ وڏو
Hungry	بھوڪا	بڪايل
Apologized	معافي مانگنا	معافي گھڙڻ
Illness	بيماري	بيماري
Offered	پيش ڪش ڪرنا	پيش ڪش ڪرڻ
Bowl	پيالہ	پيالو
Prevent	احتياط ڪرنا	احتياط ڪرڻ
Licked	چاڻا	چٽڻ
Stomach	پيٽ	پيٽ

ENGLISH	URDU	SINDHI
Upset	پریشان	پريشان
Health	صحت	صحت
Welcome	خوش آمدید	پليڪار

Exercise

A Make sentences using the following words:

cheat, trust, delicious, decide, arrived, several.

1. Why do you cheat me.
2. Brother trust me. I am not talking lie.
3. My mother prepares delicious food.
4. They decide for the family picnic.
5. Yesterday, train arrived at perfect time.
6. She saw several things in the market yesterday.

B Answer the following questions.

1. Who used to cheat and deceive others?

Ans: Cunning fox used to cheat and deceive others.

2. Why did the fox invite the stork?

Ans: The fox invited the stork to have a feast with him.

3. What did it happen to the stork?

Ans: When the stork reached to the fox. The fox apologized to the stork that he could not make anything due to his illness and offered only some soup.

4. In which pot did the fox serve the food?

Ans: The cunning fox offered the soup in a shallow bowl.

5. Why did the fox not eat the dinner in stork's home?

Ans: Because the soup and the delicious dishes were kept in long necked jars.

C Write down the plurals of singulars.

singular	plural	singular	plural	singular	plural
fox	foxes	act	acts	stork	storks
friend	friends	feast	feasts	lesson	lessons

D Fill in the blanks:

1. The fox used to cheat others with its sneaky mind.
2. He befriended the stork and gained the trust.
3. The happy stork accepted the invitation.
4. The cunning fox offered the soup in a shallow bowl.
5. The day arrived and the fox reached the stork's place.

E Match the columns:

Answers:

Column A

cunning
stupid
sneaky
delicious
long-necked

Column B

dinner
mind
acts
jars
fox

Column A

cunning
stupid
sneaky
delicious
long-necked

Column B

fox
mind
acts
dinner
jars

اٺن سالن جي رابع پنهنجي والد سلمان، والده كلثوم ۽ وڏيءَ پيٽ مسڪان سان رهندي هئي. ننڍو خاندان خوشيءَ سان قدرتي منظرن سان گهڙيل گهر ۾ رهندو هو. برفاني منظرن ساڻ ڳوٺ جبل جي دامن ۾ واقع هو. رابع جو گهر عمدہ نهيل هو ۽ انهن ڪيترائي وڻ ۽ ٻوٽا پوکيا هئا. گهروارا موسمي ٻوٽا ۽ وڻ پوکيندا هئا. انهن جي سڄي زندگي قدرتي خوبصورتِيءَ ۽ منظرن سان ڀري پئي هئي.

جڏهن اهي سني زندگي گذاري رهيا هئا، رابع ڳوٺ جي خوبصورت ماحول سان پيار نه ڪندي هئي. هوءَ اصل ۾ شهري زندگيءَ مان مزو ماڻڻ لاءِ شهر طرف هجرت ڪرڻ پئي چاهي. هن خريداري ڪرڻ پئي چاهي، گهمڻ پئي چاهيو، فلمون پئي ڏسڻ چاهيون، اعليٰ هوٽلن ۽ ڪيفي ۾ کائڻ پئي چاهيو وغيره.

جيتوڻيڪ، رابع جي خاندان لاءِ شهر طرف هجرت ڪرڻ جو موقعو تمام مشڪل هو، چوڄو ڪين ڳوٺ ۾ هر شيءِ موجود هئي. رابع کي منجهند جو جلدي نند محسوس ٿي ۽ کيس گهري نند اچي وئي. بيشڪ، هن عجيب خواب ڏٺو. هن خواب ۾ پنهنجي ڏاڏيءَ کي هڪ پريءَ وانگر ڏٺو ۽ هن جي مثل ڏاڏيءَ هڪ خواهش پوري ڪرڻ لاءِ چيس رابع کيس عرض ڪيو ته مان شهري زندگيءَ مان مزو ماڻڻ ٿي چاهيان جيڪا سدائين خواهش رهي آهي.

ڏاڏيءَ رابع جي خواهش سمجهي، پر کيس سمجهائڻ پئي چاهيو ته شهري زندگيءَ کان ڳوٺاڻي زندگي پرسڪون آهي. هن رابع کي ٻڌايو، ”ڏيءَ! توکي کائڻ لاءِ تازا ميوا ۽ پاجيون نه ملندا جيڪي توکي پنهنجي گهر ۾ آهن. تون تازي هوا ۾ ساهه نه کڻي سگهندين. تون جانورن سان نه ڪيڏي سگهندين. توکي مشڪل سان ئي ڪو وڻ لپندو. توکي شهر ۾ سڪون نه

ملندو جيڪو هتي ملي ٿو! ڇا تون ته به شهر وڃڻ چاهين ٿي؟ رابعه اهي ڳالهيون ٻڌڻ بغير پنهنجي ڏاڏيءَ کي خواهش پوري ڪرڻ لاءِ چيو. سندس ڏاڏيءَ هڪ شرط تي خواهش پوري ڪرڻ لاءِ چيس. رابعه کي صرف ڇهه ڪلاڪ شهري زندگي گذارڻ لاءِ چيو ويو. پوءِ، کيس ڳوٺ موٽايو ويندو. رابعه مڃيو.

رابعه پاڻ کي پنهنجي دوستن سان گڏ شهر ۾ ڏٺو. هوءَ فلم ڏسڻ وئي، هوتل ۾ کاڌائين، وڏي دڪان تان خريداري ڪيائين ۽ ڏاڏيءَ جي ٻڌايل هر ڳالهه کي سچو سمجهائين. هتي ڪوئي سڪون نه هو، خاموشي نه هئي، شهري زندگي تيز هئي، هن کي ڪوئي وڻ يا جانور ڏسڻ ۾ نه آيو! هن محسوس ڪيو ته سندس زندگي پنهنجي خاندان سان شهر کان وڌيڪ ڳوٺ ۾ سٺي آهي. هوءَ گهر پهتي.

رابعه جي پيٽ کيس منجهند جي مانيءَ لاءِ سڏي رهي هئي ۽ هوءَ ننڊ ۽ خواب مان جاڳي پئي. هن خواب ياد ڪيو ۽ محسوس ڪيو ته جيڪو ڪجهه هاڻي آهي، اهو گهڻو ۽ سٺو آهي. هن پنهنجو خواب پنهنجي خاندان وارن سان ونڊيو ۽ اهي مٿس ڪليا. رابعه جو ٻوٽن، جانورن ۽ قدرتي منظرن سان پيار پڻ وڌيو.

آڻهه سالهه رابعه اپنے والد سلمان، والده کلثوم اور بڑی بہن مسکان کے ساتھ رہتی تھی۔ جھوٽا خاندان قدرتي مناظر سے گھرے هونے گھر میں رهتا تھا۔ برفاني مناظر کے ساتھ گاؤں پہاڙ کے دامن میں واقع تھا۔ رابعه کا گھر اچھا بنا هوا تھا اور انہوں نے کئی درخت اور پودے اڳائے تھے۔ گھر والے موسمی پودے اور درخت اڳائے تھے۔ ان کی زندگی قدرتي خوبصورتی اور مناظر سے بھری پڙی تھی۔

جب وه زندگی گذاررہے تھے، رابعه گاؤں کے خوبصورت ماحول سے پيار نہیں کرتی تھی۔ وه اصل میں شهري زندگی سے لطف اندوز هونے کے لیے شهر کی طرف ہجرت کرنا چاہتی تھی۔ وه خریداری کرنا چاہتی تھی، گھومنا چاہتی تھی، فلمیں دیکھنا چاہتی تھی، بڑے هوٽلوں اور کيفے میں کھانا چاہتی تھی وغيره۔

حالانکہ، رابعه کے خاندان کا شهر کی طرف ہجرت کرنے کا موقعه بہت مشکل تھا، کیوں کہ

ان کو گاؤں میں ہر چیز میسر تھی۔ رابعہ کو دوپہر میں نیند محسوس ہوئی، اور اسے گہری نیند آ گئی۔ بیشک، اس نے عجیب خواب دیکھا۔ اس نے خواب میں اپنی دادی کو پری کی طرح دیکھا اور اس کی مُردہ دادی نے ایک خواہش پوری کرنے کے لیے کہا۔ رابعہ نے اسے گزارش کی کہ میں شہری زندگی سے لطف اندوز ہونا چاہتی ہوں، جو ہمیشہ خواہش رہی ہے۔

دادی نے رابعہ کی خواہش کو سمجھا، مگر اسے سمجھانا چاہتی تھی کہ شہری زندگی سے دیہاتی زندگی پر سکون ہے۔ اس نے رابعہ کو بتایا، "بیٹی! تمہیں کھانے کے لیے تازہ پھل اور سبزیاں نہیں ملیں گی جو تمہیں اپنے گھر میں ہیں۔ تم تازہ ہوا میں سانس نہ لے سکو گی۔

تم جانوروں کے ساتھ نہیں کھیل پاؤ گی۔ تمہیں مشکل سے ہی کوئی درخت ملے گا۔ تمہیں شہر میں سکون نہیں ملے گا جو یہاں ملتا ہے! کیا تم پھر بھی شہر جانا چاہتی ہو؟ رابعہ نے وہ باتیں سننے بغیر دادی کو پوری کرنے کے لیے کہا۔ رابعہ کو صرف چھ گھنٹے شہری زندگی گزارنے کے لیے کہا گیا۔ پھر اسے گاؤں واپس بلا لیا جائے گا، رابعہ نے قبول کیا۔

رابعہ نے خود کو اپنے دوستوں کے ساتھ شہر میں دیکھا۔ وہ فلم دیکھنے گئی، ہوٹل میں کھانا کھایا، بڑی دوکان سے خریداری کی اور دادی کی ہر بات کو سچا جانا۔ یہاں پر کوئی سکون نہیں تھا، خاموشی نہیں تھی، شہری زندگی بہت تیز تھی، اسے کوئی درخت یا جانور دیکھنے میں نہیں آیا! اس نے محسوس کیا کہ اس کی زندگی اپنے خاندان کے ساتھ شہر سے زیادہ گاؤں میں بہتر ہے۔ وہ گھر پہنچی۔ رابعہ کی بہن اسے دوپہر کے کھانے پر بلا رہی تھی اور وہ نیند اور خواب سے جاگ گئی۔ اس نے خواب یاد کیا اور محسوس کیا کہ جو کچھ ابھی ہے۔ وہ کافی اور بہتر ہے۔

اس نے اپنا خواب اپنے گھر والوں کو بتایا اور وہ اس پر مسکرائے۔ رابعہ کا پودوں، جانوروں اور قدرتی مناظر سے اور بھی بڑھ گیا۔

ENGLISH	URDU	SINDHI
Dream	خواب	خواب
Mountain	پہاڑ	جبل
Built	بنا	بٹایو

ENGLISH	URDU	SINDHI
Nature	قدرت	قدرت
Beauty	خوبصورتی	سُونهن
Atmosphere	ماحول	ماحول
Restaurant	ہوٹل	ہوٹل
Hardly	مشکل سے	مشکل سان
Chance	موقع	موقعو
Strange	عجیب	عجیب
Fairy	پری	پري
Deceased	مرا ہوا	مئل
Granted	قبول کی	قبول کيو
Request	عرض کرنا	عرض کرڻ
Desire	خواہش	خواهش
Convince	منانا	قائل کرڻ
Peaceful	پر امن	پُرامن
Better	بہتر	بہتر
Access	پہنچ	پهچ
Fresh	تازہ	تازي
Condition	شرط	شرط
Return	واپس	واپس
Agreed	قبول کیا	قبول کيو
True	سچ	سچ
Silence	خاموش	خاموش
Recall	دہرانا	دھرائڻ
Realize	محسوس کرنا	محسوس کرڻ

ENGLISH	URDU	SINDHI
Share	بتانا	ٻڌائڻ
Laughed	هٻسا	کليو
Develop	ترقي کرنا	ترقي ڪرڻ
Nature	قدرت	قدرت
Enjoy	لطف اندوز هونا	مزو ڪرڻ
Disappointed	مايوس هوا	مايوس ٿيو
Painful	تڪليف ده	تڪليف وارو
Place	جگه	جڳهه

For Teachers: استادن لاءِ: برائے اساتذہ

Teach the students about the village life and city life too.

طلباءَ کوشهری زندگی اور دیہاتی زندگی کے لیے بھی سمجھائیں۔

شاگردن کي شهري زندگي ۽ ڳوٺاڻي زندگيءَ لاءِ پڻ سمجھايو.

Exercise

A Answer the following questions.

1. Where did Rabia live?

Ans: Rabia lived with her family in beautiful village surrounded by beautiful nature located on the mountain.

2. Where was the village situated?

Ans: The village located on the lap of the mountain, with beautiful view of the snowy mountain.

3. Which facilities were in the village?

Ans: There are many facilities in the village, for example: There were seasonal and fruit trees, there were animals, there were fresh fruits and vegetables etc.

4. What was the wish of Rabia?

Ans: Rabia's wish was to move into the city and enjoy the city life.

5. Who met Rabia in the dream?

Ans: Her grandmother met Rabia as a fairy.

B Write down the plurals of singulars.

singular	plural	singular	plural	singular	plural
village	villages	lap	laps	house	houses
dream	dreams	shop	shops	condition	conditions

C Fill in the blanks:

1. The village located on the lap of the mountain.
2. The family survived on growing seasonal plants and trees.
3. Rabia felt asleep during the early noon and she had a sound sleep.
4. You cannot play with animals.
5. Rabia also developed love for plants, animals and nature.

D Make sentences using the following words:

nature, nicely, wish, desire, peace, village.

1. She likes the beautiful nature.
2. Teacher treats the students nicely.
3. My wish is to be a pilot.
4. Every person has a desire.
5. Every person wants to live in peace.
6. Village life is peaceful life.

Model Paper for First Term

Q 1: Answer any five questions.

1. Who send the blessings?
2. Is Allah promise true?
3. How did Raheela hurt herself?
4. Who is Aslam?
5. Is the computer an adding machine?
6. What can do the latest computer?
7. Who was Abida.

Q 2: **Fill in the blanks.**

1. _____ is omnipotent.
2. She fell down _____ cut it.
3. Ahmad is not _____ well.
4. It can even _____ to us.
5. We can our instructions on it.

Q 3: Make sentences using the following words.

merciful, bird, dirt, doctor, true, suddenly

Q 4: Write down the plurals of singulars.

angel, cause, stone, thing, shape, soldier

Q 5: Give the similar meanings words.

safe, sleepy, genuine, wealthy, weak, belly

Q 6: Give the opposite meanings words.

friend, morning, cool, active, moth, give

Q 7: Rearrange the sentences.

1. friend many have I.
2. gets up he early morning in the.
3. next to mine house he in the lives.
4. together out go we.
5. cool is air the.

Model Paper for Second Term

Q 1: Answer any five questions.

1. What did the gardener see in the garden?
2. What living things need?
3. What is hobby?
4. Is gardening a hobby for gardener?
5. Who was the founder of Pakistan?
6. When Pakistan comes in to being?
7. What colour were the little blue gorse's feet.

Q 2: Fill in the blanks.

1. There are _____ kinds of hobbies.
2. _____ is an interesting hobby.
3. Quaid-e-Azam was the _____ of Pakistan.
4. _____ was the first Governor General of Pakistan.
5. I _____ you are a real horse.

Q 3: Make sentences using the following words.

family, again, servant, innocent, grow, energy

Q 4: Write down the plurals of singulars.

Fruit, family, right, stranger, branch, garden

Q 5: Write down similar meanings words.

between, baby type, some, get, little

Q 6: Write down opposite meanings words.

living, opening, back, teacher, start, older

Q 7: Rearrange the sentences.

1. trees he planted many he fruity.
2. saw the man stranger a.
3. doing are you what.
4. began to the scream stranger.
5. sentences some wrote Raheela.

Model Paper for Third Term

Q 1: Answer any five questions.

1. Who was Nasir?
2. What did Nasir's father advise him?
3. What is Minar-e-Pakistan?
4. Who designed the Minar?
5. When is Eid-Ul-Azha celebrated?
6. Did they buy a cow?
7. Why did the fox invite the stork?

Q 2: Fill in the blanks.

1. Nasir was the son of a _____ man.
2. The height of the Minar is _____ meters.
3. My _____ whistled softly.
4. My father whistled _____.
5. Some _____ live in palaces.

Q 3: Make sentences using the following words.

love, decide, accountant, teacher, famous, symbol

Q 4: Write down the plurals of singulars.

son, poor, office, tree, song, bird

Q 5: Write down opposite meanings words.

began, unity, height, passed, complete, famous

Q 6: Rearrange the sentences.

1. 59.7 the of the height Minar is.
2. in on writing has a plaque each.
3. 23 march on the Pakistan resolution passed was.
4. march 23, 1960 began on Minar of the construction the.
5. Every month attracts the Minar visited thousands of.